

# ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS

*Vastuuhenkilö: vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja / vt. tekninen johtaja ja vt. elinkeinojohtaja 1.9.2025 alkaen / tekninen johtaja 17.11.2025 alkaen ja elinkeinojohtaja 1.12.2025 alkaen*

## Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

Kaupungin organisaatiomuutos toimi vedenjakajana elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminnalle vuonna 2025. Keskus jakautui 1.9.2025 alkaen kaupunkikehityksen vastuualueeseen ja elinkeinopalveluiden vastuualueeseen. Muutoksen myötä vastuut, roolit, prosessit ja tiedonkulku hakevat vielä uomiaan, ja on luonnollista, että ihmisten, asioiden ja tiedon asettuminen uusiin rakenteisiin vie aikaa ennen kuin toiminta vakiintuu ja alkaa tuottaa täysimääräistä hyötyä.

Vuotta 2025 leimasi edelleen samanaikainen taloudellinen epävarmuus ja toimintaympäristön uudistuminen, kun geopolittiset jännitteet, talouden hidas kasvu ja kustannustason vaihtelut heikensivät yritysten ennakoitavuutta. Samaan aikaan vihreä siirtymä ja digitalisaation nopea kehitys loivat Loviisalle kasvumahdollisuuksia.

Kaupunki teki tiivistä elinkeinoyhteistyötä Cursorin kanssa investointien edistämisessä ja yrittäjyyden tukemisessa ja yrittäjämyyntisyys sai valtakunnallistakin tunnustusta Suomen Yrittäjien hopeisella Yrittäjälipulla. Vuoden aikana edistyi myös useita vihreän siirtymän hankkeita, kuten Fortumin vetyteknologian pilotointi, datakeskusinvestoinnit sekä aurinko- ja kiertotalousinvestoinnit, jotka vahvistavat alueen elinkeinorakennetta ja tulevaisuuden työmarkkinoita.

Vuoden 2025 alusta toimeenpantu TE-uudistus on vaikuttanut kaupungin toimintaan sekä rakenteellisesti että taloudellisesti. Loviisan kaupunki kuuluu Porvoon työllisyysalueeseen, jossa vastuukuntana toimii Porvoon kaupunki. Vastuun siirtyminen valtiolta työllisyysalueille on edellyttänyt uutta organisoitumista osana Porvoon työllisyysaluetta, mikä on tarkoittanut uusien toimintamallien, yhteistyörakenteiden ja prosessien rakentamista samanaikaisesti työllisyysalueen vastuulle sijoittuvan palvelutuotannon kanssa. Uudistukseen liittyvä rahoitusmalli on lisännyt kuntien taloudellista vastuuta erityisesti työttömyysetuuksien kustannusten osalta. Tämä on kasvattanut myös Loviisan kaupungin menoja tilanteessa, jossa työllisyystilanne on ollut yleisesti haastava. Pitkittynyt työttömyys ja heikko työmarkkinatilanne ovat osaltaan lisänneet palvelutarvetta ja kustannuspaineita, mikä on tehnyt uudistuksen toimeenpanosta samanaikaisesti sekä toiminnallisesti että taloudellisesti vaativan.

Loviisan seudun matkailuvuosi 2025 oli kaksijakoinen: rekisteröidyt yöpymiset vähenivät hieman, mutta rekisteröimättömän majoituksen kasvu osoitti kysynnän monipuolistumista. Majoitusmyynti kasvoi edelleen, ja erityisesti hinnoissa nähtiin nousua. Cursorin johdolla tehtävän matkailukehityksen ja -markkinoinnin kautta Loviisa saavutti vahvaa näkyvyyttä sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Matkailun kehittämisessä panostettiin ryhmämatkailun kehittämiseen, uusien tuotteiden lanseeraukseen sekä digitaalisten myyntikanavien vahvistamiseen. Vuoden aikana edistettiin myös useita matkailua kehittäviä hankkeita, kuten Suur-Pyhtään alueen matkailun masterplanin edistäminen.

## Riskianalyysi

Suurimmat sisäiset riskit liittyvät vuonna 2025 toteutettuun organisaatiomuutokseen, mikä lyhyellä aikavälillä heikentää toiminnan vaikuttavuutta ja tulokellisuutta. Vastuiden ja prosessien uudelleenmäärittely lisää epäselvyyksien, päällekkäisen työn sekä tiedonkulun katkosten riskiä siirtymävaiheessa. Henkilöstövaihdokset ja keskeneräiset rekrytoinnit puolestaan kuormittavat olemassa olevaa henkilöstöä ja hidastavat strategisten tavoitteiden etenemistä. Tämä vaikuttaa myös osaamisen siirtoon, perehdytykseen ja yhteisten toimintamallien vakiinnuttamiseen. Jos edellä mainittuja ei pystytä toteuttamaan riittävän suunnitelmallisesti, on riskinä, että organisaatiomuutoksen tavoitellut hyödyt viivästyvät ja toiminnallinen tehokkuus jää tilapäisesti tavoitetasoa alhaisemmaksi. Nämä riskit ovat realisoituneet vuonna 2025 ja näkyvät vielä vuoden 2026 puolella ennen toiminnan ja henkilöstön vakiintumista.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

### Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tuloslaskelma 2025

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

#### 2115 Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, sis. hulevesi

| Tilihierarkia                   | Talousarvio           | Toteuma_kum           | Jäljellä TA          | Tot.-% TA    | Tilinpäätös 2024      | Tot_kum_vs_TP24 (€)  |
|---------------------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------|--------------|-----------------------|----------------------|
| <b>Toimintatuotot</b>           | <b>6 504 800 €</b>    | <b>8 006 865 €</b>    | <b>1 502 065 €</b>   | <b>123 %</b> | <b>6 919 266 €</b>    | <b>1 087 599 €</b>   |
| Myyntituotot                    | 866 000 €             | 880 317 €             | 14 317 €             | 102 %        | 1 178 067 € -         | 297 750 €            |
| Maksutuotot                     | 748 600 €             | 1 757 370 €           | 1 008 770 €          | 235 %        | 722 044 €             | 1 035 326 €          |
| Tuet ja avustukset              | 236 000 €             | 216 297 €             | - 19 703 €           | 92 %         | 213 878 €             | 2 419 €              |
| Muut toimintatuotot             | 4 654 200 €           | 5 152 881 €           | 498 681 €            | 111 %        | 4 805 277 €           | 347 605 €            |
| <b>Valmistus omaan käyttöön</b> | <b>200 000 €</b>      | <b>200 000 €</b>      | <b>200 000 €</b>     |              |                       |                      |
| <b>Toimintakulut</b>            | <b>- 19 793 746 €</b> | <b>- 19 951 590 €</b> | <b>- 157 844 €</b>   | <b>101 %</b> | <b>- 16 894 535 €</b> | <b>- 3 057 055 €</b> |
| Henkilöstökulut                 | - 5 637 239 €         | - 4 685 710 €         | - 951 530 €          | 83 %         | - 4 576 130 €         | - 109 579 €          |
| Palvelujen ostot                | - 8 450 897 €         | - 9 379 315 €         | - 928 418 €          | 111 %        | - 7 143 813 €         | - 2 235 501 €        |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat   | - 3 563 760 €         | - 3 034 992 €         | - 528 768 €          | 85 %         | - 3 054 462 €         | - 19 471 €           |
| Avustukset                      | - 1 518 400 €         | - 2 112 938 €         | - 594 538 €          | 139 %        | - 1 525 248 €         | - 587 690 €          |
| Muut toimintakulut              | - 623 450 €           | - 738 636 €           | - 115 186 €          | 118 %        | - 594 881 €           | - 143 755 €          |
| <b>Toimintakate</b>             | <b>- 13 088 946 €</b> | <b>- 11 944 725 €</b> | <b>- 1 144 222 €</b> | <b>91 %</b>  | <b>- 9 975 269 €</b>  | <b>- 1 969 456 €</b> |
| Rahoitustuotot ja -kulut + (-)  | 200 €                 | 2 045 €               | 1 845 €              | 1023 %       | 48 €                  | 1 998 €              |
| <b>Vuosikate</b>                | <b>- 13 088 746 €</b> | <b>- 11 942 680 €</b> | <b>- 1 146 067 €</b> | <b>91 %</b>  | <b>- 9 975 221 €</b>  | <b>- 1 967 458 €</b> |
| Suunnitelman mukaiset poistot   | -6 163 219 €          | -6 330 835 €          | - 167 616 €          | 103 %        | - 6 427 245 €         | - 96 410 €           |
| Arvon alentumiset               |                       | -103 114 €            | - 103 114 €          |              | -                     | - 103 114 €          |
| <b>Tilikauden tulos</b>         | <b>- 19 251 965 €</b> | <b>- 18 376 629 €</b> | <b>- 875 336 €</b>   | <b>95 %</b>  | <b>- 16 402 466 €</b> | <b>- 1 974 163 €</b> |

## Toimintatuottojen toteutuminen

Toimintatuotot ylittävät talousarvion noin 1 500 000 eurolla.

Maksutuotoissa oli noin 800 000 euron maa-aluekäyttömaksu Metsähallitukselta, jota ei ollut kirjattuna talousarvioon. Muissa toimintatuotoissa taas on Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vuokratuottoja enemmän kuin mitä talousarvioon oli kirjattu – paloasemien tuotot olivat talousarviossa alhaisemmat.

## Toimintakulujen toteutuminen

Toimintatuotot ylittävät talousarvion noin 160 000 eurolla. Alitus muodostuu erityisesti siitä, että Infrastruktuurissa tehtiin 1 200 000 euron varaus Dödensdalín ruoppausmassojen stabilointiin ja massojen siirtoon sekä 500 000 euron varaus ampumaradan puhdistukseen aiheutuvista kuluista. Ilman näitä varauksia toimintakulut olisivat alittaneet talousarvion 1 500 000 eurolla.

Henkilöstökulut alittivat talousarvion 950 000 eurolla, mikä selittyy osin rekrytointiviiveillä ja -vajeilla, mutta johtuu myös siitä, että talousarviossa sivukuluprosentit ja palkankorotukset oli arvioitu isommiksi kuin miten ne todellisuudessa toteutuivat.

Aineissa ja tarvikkeissa 528 000 euron alitus muodostuu ennen kaikkea sähkökulujen alituksesta (noin 400 000 euroa) sekä rakennusmateriaalibudjetin alituksesta (noin 223 000 euroa). Alitus tulee sekä tilapalveluista että infrastruktuurista.

Avustukset ylittävät talousarvion melkein 600 000 eurolla. Ylitys johtuu Kelan työttömyystukien kuntaosuusmaksujen noususta lakimuutoksen myötä, mihin ei osattu talousarviossa valmistautua.

Muiden kulujen reilu 110 000 euron ylitys verrattuna talousarvioon muodostuu tilapalveluissa kiinteistöjen ylläpidon kuluissa, kun Koskenkylän koulun myynnin myötä taseesta on purettu 120 000 euron verran tasearvoa, jota ei ole myyntihinnassa saatu takaisin.

## Määrärahamuutokset

Kaupunginvaltuusto myönsi 165 000 euron investointilisämäärärahan uuden tieyhteyden tiesuunnitelman laatimiseen välillä maantie 170 – Atomitie (KV 07.05.2025 § 46).

## Toimintakatteen toteutuminen

Keskuksen ulkoinen toimintakate alittuu noin 1 100 000 eurolla. Poistoja on toteutunut enemmän kuin talousarviossa on arvioitu, sillä vuoden 2025 aikana aktivoituja poistoja ei ole ollut talousarviossa. Tilikauden tulos alittaa kuitenkin talousarvion 874 000 eurolla.

**Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan jäsenet ja varajäsenet 1.1.–31.5.2025, kokoukset 1–8/2025**

| Varsinaiset jäsenet   | Läsnä/<br>kokousten<br>lukumäärä | Henkilökohtaiset varajäsenet | Läsnä |
|-----------------------|----------------------------------|------------------------------|-------|
| Karlsson Mikael pj.   | 8/8                              | Alm Agneta                   |       |
| Hyvönen Petri varapj. | 8/8                              | Malmivaara Jouni             |       |
| Wide Roger            | 8/8                              | Staffans Sten                |       |
| Häggbloom Kerstin     | 5/8                              | Holmstén Alice               | 3/8   |
| Lohenoja Pertti       | 6/8                              | Lindroos Johannes            | 2/8   |
| Holmström Eeva        | 8/8                              | Puolakka Katja               |       |
| Holm Annika           | 6/8                              | Weckman Pamela               |       |
| Peräkylä Teemu        | 8/8                              | Thomasson Daniel             |       |
| Arlin Onerva          | 4/8                              | Raivio Timo                  | 4/8   |

**Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan jäsenet ja varajäsenet, kokoukset 9–10/2025 (1.6.–31.8.2025) ja teknisen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet, kokoukset 1–4/2025 (1.9.2025 lähtien)**

| Varsinaiset jäsenet  |  | Läsnä/<br>kokousten<br>lukumäärä | Henkilökohtaiset varajäsenet | Läsnä |
|----------------------|--|----------------------------------|------------------------------|-------|
| Mulli Eero pj.       |  | 6/6                              | Malmivaara Jouni             |       |
| Hagfors Kari varapj. |  | 5/6                              | Hovi Antti                   |       |
| Lönnfors Mats        |  | 6/6                              | Sjöholm Markus               |       |
| Haddas Anders        |  | 6/6                              | Karlsson Mikael              |       |
| Grundström Maria     |  | 5/6                              | Meriheinä Thérèse            | 1/6   |
| Häyhä Jukka          |  |                                  | Mettinen Veli-Matti          | 6/6   |
| Holmström Eeva       |  | 5/6                              | Frank Linda                  | 1/6   |
| Sundman Ria          |  | 1/6                              | Lappalainen Leena            | 4/6   |
| Mäntysaari Maaria    |  | 6/6                              | Haverinen Katri              | 1/6   |

**Elinkeino- ja maaseutulautakunnan jäsenet ja varajäsenet, kokoukset 2025 (1.9.2025 lähtien)**

| Varsinaiset jäsenet    |  | Läsnä/<br>kokousten<br>lukumäärä | Henkilökohtaiset varajäsenet | Läsnä |
|------------------------|--|----------------------------------|------------------------------|-------|
| Karlsson Mikael pj.    |  | 4/4                              | Haddas Anders                |       |
| Holmström Eeva varapj. |  | 3/4                              | Sundman Ria                  | 1/4   |
| Karlsson Kim           |  | 3/4                              | van den Hoek Pieter          | 1/4   |
| Holmsten Alice         |  | 4/4                              | Häggbloom Kerstin            |       |
| Grandell Barbara       |  | 4/4                              | Grandell Bearice             |       |
| Kekkonen Jari          |  | 3/4                              | Bergström Torbjörn           |       |
| Karvonen Juha          |  | 4/4                              | Heijnsbroek-Wiren Mia        |       |
| Niemelä Lenita         |  | 3/4                              | Penttilä Jukka               |       |
| Uimonen Börje          |  | 3/4                              | Sepperi Toni                 |       |

# Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

*Vastuuhenkilö: vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja / vt. tekninen johtaja ja vt. elinkeinojohtaja 1.9.2025 alkaen / tekninen johtaja 17.11.2025 alkaen ja elinkeinojohtaja 1.12.2025 alkaen*

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

Kulunut vuosi oli elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle muutosten vuosi. Keskukseen johtaja irtisanoutui virastaan helmikuussa 2025. Infrastruktuuripäällikkö sekä ajoittain tilapalvelupäällikkö hoitivat virkaa suurimman osan vuotta. Tämä heijasteli sekä infra- että tilapalveluiden suuntaan erityisenä kiireenä sekä henkilöstön jaksamisen notkahduksina.

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus sai uuden controllerin loppuvuodesta 2024, mutta hän oli tehtävässä vain kesään asti. Hetkellisesti tämä aiheutti keskukselle haasteita talouden seurantaan ja -raportointiin. Rekrytoinnin myötä keskukselle saatiin uusi controller syksyllä 2025.

Syksyn 2025 organisaatiomuutoksen myötä elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle tuli edelleen lisähaastetta toimintojen uudelleenorganisoinnin vuoksi. Entinen keskus jaettiin kahteen vastuualueeseen, kaupunkikehitykseen sekä elinkeinopalveluihin. Molemmille vastuualueille rekrytoitiin uudet johtajat. Organisaatiomuutoksen yhteydessä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen talous-, toimistopalvelut sekä viestintä eriytettiin niin, että ainoastaan yksi toimistosihteeri jäi kaupunkikehityksen vastuualueelle, muut siirtyivät kaupunginkanslian vastuualueelle. Elinkeinopalveluiden vastuualueelta poistettiin toimistosihteeri.

Uusi tekninen johtaja aloitti marraskuun puolessa välissä 2025. Tutustuminen toimintatapoihin, järjestelmiin ja henkilöstöön käynnistyi välittömästi, mutta ennen kuin resurssihaasteet helpottuvat ja kaupunkikehityksen vastuualue pääsee kehittymään suunnitellulla tavalla, ottaa se jonkin aikaa. Loppuvuosi kuitenkin osoitti, että tahtotila toimintojen ja palveluiden kehittämiseen koko kaupunkikehityksen organisaatiolla on hyvä. Teknisen johtajan tavoitteena on parantaa entisestään hyvää positiivista ilmapiiriä ja työturvallisuutta sekä tuoda osaamisensa muun muassa investointien hallintaan ja valmiussuunnitteluun.

Uusi elinkeinojohtaja aloitti joulukuun 2025 alussa. Uuden vastuualueen todeksi tekeminen aloitettiin heti ja tapahtuu niin tavoitteiden, toimintatapojen kuin yhteisen tiimikulttuurin luomisen osalta. Muutokset ja vajeet resursseissa vaikuttavat omalta osaltaan siihen, että uusi vastuualue pääsee täysimääräisesti käyntiin. Organisaatiomuutos, tuleva strategia ja elinvoimaohjelma tulevat myös muovaamaan tekemistä, jolle rakennetaan oma muotonsa tulevien vuosien aikana. Huomiota on kiinnitetty kuitenkin heti alusta siihen, että vastuualue on muodostanut omat toimintaympäristöön muutoksiin ja mahdollisuuksiin vastaavat tavoitteensa ja kärkensä, jotka linkittyvät toisiinsa ja ohjaavat toimintaa. Lisäksi huomiota tulee ja tullaan kiinnittämään siihen, että uudelle vastuualueelle luodaan työssä viihtymistä ja työssä onnistumista tukeva johtaminen, kulttuuri ja toimintatavat.

Loppuvuodesta molemmat vastuualueet työstivät kaupungin uutta strategiaa. Suuri osa vastuualueiden henkilöstöä oli mukana määrittämässä tulevaisuuden tavoitteita ja toimintoja. Strategiatyöskentely on hyvänä pohjana organisaation sitoutumiseen. Myös vastuualueiden välistä yhteistyötä alettiin kehittämään.

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtoryhmän kokoonpano jatkui Kaupunkikehityksen johtoryhmänä. Tähän ei tehty muutosta loppuvuoden aikana.

Vuosi on ollut monin tavoin haasteellinen. Uusien vastuualueiden toiminta on päässyt vaihtelevasti käyntiin, mutta henkilöstön positiivinen asenne, huumori ja yhdessä tekeminen ovat auttaneet

motivaation säilymiseen sekä kykyyn sopeutua muuttuviin tilanteisiin. Kaupunkikehityksen sekä elinkeinopalveluiden vastuualueen henkilöstö on edelleen vahvasti sitoutunut organisaation tavoitteisiin.

## **Viestintä**

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen vahva, suunnitelmallinen ja tavoitteellinen viestintä on aloitettu, rakennettu ja vakiinnutettu osaksi keskuksen toimintaa.

### **Tavoite: Muuttovoitto ja hyvän yhteishengen luominen ja vaaliminen**

**Viestinnän** tehtävä – vuorovaikutussuhteiden luominen, ylläpitäminen, kehittäminen ja vahvistaminen eri sidosryhmien ja yksiköiden välillä – on saavutettu. Jokainen sidosryhmä saa niitä tietoja, joita se tarvitsee ja odottaa. Eri sidosryhmät on kartoitettu ja analysoitu. Viestinnän tavoitteet on sidottu Loviisan kaupungin kaupunkistrategiaan ja tavoitteisiin.

### **Viestintä on vaikuttamista**

#### Ulkoinen viestintä:

On vaikutettu ympäristöön ja vahvistettu myönteistä suhtautumista Loviisan kaupunkiin ja sen työntekijöihin. On jaettu ajankohtaista/reaaliaikaista tietoa elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminnasta ja hankkeista sekä sen roolista kaupunkikuvassa – on vahvistettu keskuksen imagoa ja lisätty luottamusta kuntalaisten keskuudessa. Ajantasainen tiedottaminen on myös vähentänyt asiakaskyselyjä arjessa, jolloin asiantuntijoille jää aikaa oman työn tekemiseen.

**Mediaviestinnän** kehittäminen ja verkostojen luominen on elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen viestinnän keskeisempiä tehtäviä. Erityisesti digitaalisten kanavien kehittäminen ja kohdennettujen sisältöjen luominen on välttämätöntä viestinnän onnistumiseksi niiden kustannustehokkuuden ja näkyvyyden vuoksi. Myös uusia tiedottamisverkostoja on luotu viestinnän kattavuuden saavuttamiseksi ylitse Loviisan rajojen.

### **Tiedolla johtaminen**

#### Sisäinen viestintä:

Sisäinen viestintä on tukenut Loviisan kaupunkistrategian toteuttamista. Sisäinen viestintä on yhteishengen nostattamista, sitouttamista ja työntekijöiden ajan tasalla pitämistä ja ohjaamista.

### **Tulokset**

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen markkinointi ja viestintä on muuttunut ammattimaiseksi, suunnitelmalliseksi ja tavoiteohjatuksi toiminnaksi. Loviisan kaupungin näkyvyys on lisääntynyt mittavasti koko Suomen alueella. Se näkyy tehokkaana tiedottamisena ja kampanjoiden toteuttamisina onnistuneesti. Tavoitteena on muuttovoitto.

Some-näkyvyys: Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen Kaupunkiympäristö-Twitteriä (X), tuhansia näyttökertoja. Myös henkilökunta on kokenut, että mittavan, jatkuvan ja tehokkaan viestinnän avulla kyselyt eri asioista ovat vähentyneet, eivätkä ne enää vie niin paljon työaikaa. Henkilökunnalle jää aikaa oman työn tekemiseen.

Brändi on vahvistunut ja tunnettuus kasvanut, ja nämä ovat vaikuttaneet muun muassa tonttien myyntiin sekä uusien yrittäjien muuttovoittopotentiaaliin kasvattavasti. Loviisan kaupungin vetovoima on lisääntynyt brändin kasvaessa. Panostaminen markkinointiin tuottaa tulosta: kampanjat lyhyellä aikavälillä ja brändinrakentaminen pitkällä aikavälillä.

### **Keskuksen ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehitys**

Viestintää on selkeytetty, ajankohtaistettu ja virtaviivaistettu, mikä on tehostanut tiedonkulkua ja edistänyt rakentavaa yhteistyötä. Kannustava ja positiivinen viestintäote on vähentänyt kuntalaisten

kyselyitä sekä negatiivisia asenteita kaupungin työntekijöitä kohtaan. Kyselyjen väheneminen on helpottanut työntekijöiden arkea, sillä kiireen keskellä aikaa ei usein riitä niihin vastaamiseen. Kaupungin näkyvyys on laajentunut merkittävästi: tiedotteita on jaettu valtakunnallisesti eri medioihin, mikä on vahvistanut imagoa koko Suomen laajuudella.

**Avoim ja osallistava hallinto**

Monikanavainen viestintä, joka yhdistää perinteiset kanavat ja sosiaalisen median, on tehostanut tiedonkulkua kuntalaisille. Viestinnän avulla kuntalaiset ovat saaneet ajankohtaista ja tarpeellista tietoa oikea-aikaisesti sekä osallistuneet päätöksentekoon esimerkiksi kyselyiden kautta.

**Tonttimarkkinointi**

Somemarkkinointi on ollut tehokasta – tonttikyselyt ovat jonkin verran lisääntyneet. Tämä tukee kaupungin strategiaa houkuttaa uusia asukkaita ja yrityksiä. Tonttimarkkinointikampanja on suunnitteilla ja toteutetaan keväällä 2026.

**Lapsiystävällisyys**

Loviisaa on viestinnässä markkinoitu lapsi- ja perheystävällisenä kuntana, korostaen turvallisuutta, luontoa, monipuolisia harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia sekä laadukkaita palveluita. Kohdennetun viestinnän tavoitteena on houkuttaa uusia perheitä muuttamaan Loviisaan.

**Kustannustehokasta:** Seuranta ja koonti osoittaa, että on onnistuttu edistämään kaupungin strategisia tavoitteita tehokkaasti ja kustannustehokkaasti.

**Riskianalyysi**

Riskeihin kuuluvat henkilöstön vaihtuvuuden myötä menetetty asiantuntijatieto ja uusien työntekijöiden nopean perehdyttämisen haasteet. Työkuorman kasvu ja sen hallinta on ollut myös riski, sillä kiireelliset tehtävät ovat saattaneet viedä huomion tärkeiltä, mutta vähemmän kiireellisiltä asioilta. Ulkoa tulevat paineet voivat kuormittaa tiimiä henkisesti, mikä voi vaikuttaa työhyvinvointiin ja motivaatioon pitkällä aikavälillä. Lisäksi jatkuvat muutokset ja sopeutuminen voivat luoda epävarmuutta ja heikentää tiimin yhtenäisyyttä ja tehokkuutta. Näistä riskeistä huolimatta tiimi on sopeutunut hyvin ja säilyttänyt keskittymiskykynsä, pitäen kiinni tärkeistä tavoitteista.

**Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025**

**Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen hallinto-, talous- ja toimistopalvelut**

|                                   | Talousarvio | KUM TOT    | Jäljellä TA | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-----------------------------------|-------------|------------|-------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| 300 TOIMINTATUOTOT                |             |            |             |                 | 0 €                 | 0 €                   |
| 340 MUUT TOIMINTATUOTOT           |             |            |             |                 | 0 €                 | 0 €                   |
| 400 TOIMINTAKULUT                 | -531 878 €  | -473 053 € | -58 825 €   | 89 %            | -451 312 €          | -21 741 €             |
| 400 HENKILÖSTÖKULUT               | -416 928 €  | -433 901 € | 16 972 €    | 104 %           | -381 199 €          | -52 702 €             |
| 430 PALVELUJEN OSTOT              | -60 900 €   | -21 949 €  | -38 951 €   | 36 %            | -28 353 €           | 6 403 €               |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -10 350 €   | -7 428 €   | -2 922 €    | 72 %            | -10 531 €           | 3 103 €               |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -43 700 €   | -9 776 €   | -33 924 €   | 22 %            | -31 230 €           | 21 454 €              |
| Toimintakate                      | -531 878 €  | -473 053 € | -58 825 €   | 89 %            | -451 312 €          | -21 741 €             |

Ulkoinen toimintakate alittaa talousarvion. Säästöä on syntynyt etenkin palvelujen ostojen osalta, ulkoisen asiantuntijapalvelun tarve markkinoinnissa on ollut vähäinen.

# Elinkeinopalvelut ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja / vt. elinkeinojohtaja 1.9.2025 alkaen / elinkeinojohtaja 1.12.2025 alkaen

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

### Elinkeinot

Vuotta 2025 leimasi yrittämisen ja elinkeinoelämän toimintaympäristössä samanaikainen epävarmuus ja uudistumisen tarve. Geopoliittiset jännitteet, talouden hidas kasvu sekä korkotason ja kustannustason vaihtelut ovat haastaneet yritysten ennakoitavuutta. Samaan aikaan vihreä siirtymä, digitalisaation kiihtyminen ja tekoälyn laajeneva hyödyntäminen ovat luoneet uusia mahdollisuuksia kasvuun ja kilpailukyyn vahvistamiseen. Loviisalle tämä tarjoaa paljon mahdollisuuksia, mikä näkyy mm. uusina datakeskusinvestointeina.

Yritysten lukumäärän nettolisäys (ilman Kaupparekisteripoistoja) Loviisassa vuonna 2025 oli 41: uusia yrityksiä perustettiin 81 ja lopettaneita yrityksiä oli 40. Loviisalaisia yrityksiä palvelee koko yrityksen elinkaaren kattavasti kehitysyhtiö Cursor, jonka kanssa kaupungilla on sopimus yritys- ja matkailupalveluiden tuottamisesta. Cursor kehittää myös yrittäjille kohdennettuja työelämäpalveluita yhteistyössä Porvoon työllisyysalueen kanssa ja esimerkiksi starttirahan saaminen työllisyysalueella edellyttää käymistä kehitysyhtiön perustamisneuvonnassa. Vuonna 2025 Cursorin yrityspalveluita käytti 185 yritystä (vuonna 2024: 260), 54 henkilöasiakasta (vuonna 2024: 34), koulutuksiin ja tilaisuuksiin osallistui 221 henkilöä (vuonna 2024: 296).

Vuosi 2025 oli Loviisassa myönteisen investointivetonen. Myös investointeihin liittyvää valmistelu-, läpivienti- ja markkinointityötä tehdään tiiviissä yhteistyössä Cursorin kanssa osana Powercoast – konseptia. Loviisaan kohdistuu useita vihreän siirtymän ja digitaalisen infrastruktuurin hankkeita, jotka vahvistavat alueen elinkeinokentän ja työmarkkinoiden tulevaa kehitystä. Energiayhtiö Fortum panostaa Källa-Hästholmen alueelle, jonne valmistui vuonna 2025 vedyntuotannon pilottilaitos. Solmar Consulting Oy:n Loviisaan suunniteltu 115 hehtaarin aurinkovoimala sai elokuussa rakentamisluvan. Kiertotalousyritys Soilfood Oy rakentaa kalkinjalostuslaitoksen Loviisaan.

Vuonna 2025 edistettiin myös merkittäviä datakeskushankkeita. Hyperconin hankkeelle myönnettiin rakentamislupa joulukuussa. Sekä Hyperconin että Nova Complexin datakeskusten esirakentamisen on määrä käynnistyä keväällä 2026. Pelkästään Nova Complexin suora ja epäsuora työllisyysvaikutus on jopa 800 henkilöä. Sähkösaanti on kuitenkin yksi Suomeen sijoittuvien uusien investointien edellytys. Kantaverkkoyhtiö Fingridin kanssa on tehty syvällistä yhteistyötä läpi vuoden 2025. Tämän seurauksena Fingrid on tunnistanut Loviisan alueen kantaverkon kehittämisen tärkeyden ja yhtiö on tekemässä investointipäätöstä uudesta sähköasemasta vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin aikana.

Investointien alueellisia alihankintaketjuja ja yrittämisen edellytyksiä vahvistetaan myös kehitysyhtiön koordinoimissa hankkeissa. Yrityspalveluiden osalta käynnissä on ollut seuraavat hankkeet: 1) Varustamo; yritysten omistajanvaihdoksia edistävä ja tukeva palvelumalli, jossa yritysneuvonnan ja oppilaitosten palvelut muodostavat saumattoman kokonaisuuden 2) Vihreä loikka - kestävydestä kilpailukykyä; tulevaan akkuklusteriin liittyvien alihankinta- ja arvoketjuyritysten vihreän siirtymän edistäminen 3) Yeeves – Yhteisöllisellä energialla eteenpäin – vihreys elinvoiman suuntana; edistää hajautetun ja uusiutuvan energian tuotantoa ja jakelua tukevia ratkaisuja.

Yrittäjämönteisyyden kehittäminen on yksi kaupungin läpileikkaavia tavoitteita. Sillä saralla vuoden huippuhetkiä oli Suomen Yrittäjien hopeisen Yrittäjä-lipun myöntäminen Loviisan kaupungille.



Yrittäjälippu mittaa kunnan yritysmyönteisyyttä neljässä teemassa: elinkeinopolitiikassa, yhteydenpidossa, hankinnoissa ja yrittäjäystävällisyydessä. Yhteistyön vahvistaminen Loviisan Yrittäjien ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa (Itä-Uudenmaan alue) ovat tärkeitä painopistealueita elinkeinopalveluiden työssä ja tavoitteissa. Lisäksi vuonna 2025 jatkettiin erinomaista työtä yrittäjyyskasvatuksen vahvistamiseksi monialaisessa työryhmässä sivistyspalveluiden, Cursorin ja Loviisan Yrittäjien johdolla.

Elinkeinojen kehittämisen alle kuuluu myös maaseudun elinvoimaisuuden ja elinkeinojen kehittäminen. Vuonna 2025 on käyty aktiivista vuoropuhelua kylätoimijoiden kanssa. Tämän vahvistamista ja kehittämistä jatketaan edelleen, myös osana uuden elinvoimaohjelman laatimista.

Vuoden 2025 yhdeksi painopisteeksi asetettu elinvoimaohjelman laatiminen, samoin kuin muut alaohjelmat, kuten ilmasto-ohjelma tehdään vuonna 2026 kaupunkistrategian päivittämisen jälkeen. Metsästrategia tulee kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi keväällä 2026.

## **Työllisyys**

Pitkäaikaistyöttömien määrä lähti nousuun loppuvuodesta 2024. Määrä jatkui nousemistaan myös vuonna 2025. Huomioitavaa on, että työllisyystilanne on vaikea valtakunnallisesti ei vain Loviisassa. Loviisassa pitkäaikaistyöttömiä oli 385 henkilöä joulukuussa 2025 (vuonna 2024 joulukuussa 298 henkilöä).

Vuonna 2025 työttömyysturvan kunnan maksuosuus laajeni koskemaan myös muita työttömyysturvamuotoja kuin Kelan maksamaa työmarkkinatukea. Se tarkoittaa, että kunnan maksuvastuu henkilön työttömyysturvasta alkaa jo sadannen työttömyyspäivän kohdalla 10 % osuudella nousten asteittain työttömyyden pitkittyessä 50 %. Tämän takia kunnan maksaman työttömyysturvan saajien määrä on korkeampi kuin aikaisempina vuosina. Vuonna 2025 Loviisan kaupunki maksoi työttömyysturvaa 1 780 059 euroa (1 142 687 euroa vuonna 2024, mutta vuosi 2024 ei enää vertailukelpoinen rahoitusvastuun laajentumisen vuoksi).

Huomioitavaa on, että vuodesta 2025 alkaen kaupunki maksaa työttömyysturvaa myös saatujen palveluiden ajalta (kuten työkokeilu ja hyvinvointialueen palveluista kuntouttava työtoiminta). Ennen vuotta 2025 palveluiden ajalta kunnan maksuvastuu katkesi kokonaan. Palkkatuki ei myöskään enää vuonna 2025 ole kaupungille täysin tuloa, koska sen myöntää ja maksaa vastuukuntana toimiva Porvoon kaupunki. Loviisan kaupunki osallistuu työvoimapalveluiden rahoitukseen, johon myös palkkatuki sisältyy.

Vuonna 2025 työttömyysaste vaihteli 11,2 % ja 12,4 % välillä. Loviisan työnhakijoissa korostuvat yli 50-vuotiaat. Vuonna 2025 avoimia työpaikkoja oli tammikuussa 163 (244 työpaikkaa tammikuussa 2024) ja joulukuussa 25 (28 työpaikkaa joulukuussa 2024).

Loviisan kaupunki järjesti toimialojen välisellä yhteistyöllä LovInfoon lähipalvelupisteen, joka on varattu tiistaisin työllisyysalueen asiantuntijoiden käyttöön lähipalveluiden saamiseksi. Työllisyysalueen asiantuntija käy myös säännöllisesti Loviisan Ohjaamossa sekä Hyvinvointialueen tiloissa. Kaikissa tiloissa palvelee eri asiakasryhmiä.

Palkkatuetussa työssä kaupungilla oli 7 henkilöä vuonna 2025. Yksittäisiä henkilöitä on ollut kaupungin eri toimipisteissä työkokeiluissa. Nuorten työpajalla (Lovluotsi) oli 11 henkilöä eri toimenpiteissä, kuten työkokeiluissa. Nuorten työpajajaksot olivat pitkiä kestoaltaan, mikä on tyypillistä nuorten työpajatoiminnalle. Nuorten työpajatoiminnalle haetaan vuosittain valtionavustusta aluehallintovirastolta. Rahoittaja määrittelee pitkälle yleishyödyllisen nuorten työpajatoiminnan sisältöä. Nuorten työpaja täytti 30 vuotta vuonna 2025.

Nuorten työpaja vastasi isosta osasta Tamminiemen leirintäalueen (Loviisa Campingin) toimintaa, muun muassa piha-alueiden kunnossapidosta ja kiinteistöjen siivouksista. Tamminiemen leirintäaluetta hyödynnetään myös nuorten työpajan opinnollistamisessa. Ammattioppilaitos Careerian toimesta alueelle on tunnistettu kaksi ammattitutkinnon osaa.

Tamminiemen toiminnan fokus on nuorten työllistämisessä. Tamminiemen leirintäalueella on työskennellyt kausityöntekijöitä vastaanotto-, kahvila- sekä siivoustehtävissä. Lisäksi nuorten työpaja LovLuotsin nuoret toimivat alueella. Leirintäalue on saanut kiitosta toimintatavastaan ja leirintäalueen ylläpito on ollut erinomaista.

## **Matkailu**

Loviisan seudulla kirjattiin vuonna 2025 yhteensä 52 400 yöpymistä (-5 %). Samalla kuitenkin rekisteröimätön majoitus kasvoi 9 % (28 700 yöpymistä), mikä kertoo kysynnän rakenteellisesta muutoksesta. Lisäksi majoitusmyynti nousi 2,6 miljoonaan euroon (+12 %) ja keskihinnat kasvoivat merkittävästi.

Loviisan matkailumarkkinointi ja -kehittäminen kuuluvat kehitysyhtiö Cursorin kanssa tehtyyn palvelusopimukseen. Vuonna 2025 Loviisasta julkaistiin yhteensä 389 somejulkaisua, jotka saavuttivat 6,48 miljoonaa näyttökertaa. Suurinta kiinnostusta herättivät saaristo, joulukauden tapahtumat ja elämykselliset lahjavinkit sekä talvikampanjan sisällöt, joissa korostuivat saunat, patikointi ja luontokohteet. Lisäksi vahvaa näkyvyyttä saivat elämysmajoitukset. Vuonna 2025 Loviisan tunnettuutta vahvistettiin systemaattisella media- ja vaikuttajatyöllä kotimaassa ja kansainvälisesti. Kotimaassa julkaistiin 22 artikkelia ja blogikirjoitusta, joiden potentiaalinen tavoittavuus oli 22,3 miljoonaa henkilöä. Kansainvälisesti ilmestyi yhdeksän artikkelia, joiden potentiaalinen tavoittavuus oli yhteensä 110 miljoonaa henkilöä. Näkyvyys painottui erityisesti kulttuuriin, ruukkimiljööseen, saaristoon sekä elämyksellisiin kohteisiin.

Travel trade -työssä Loviisa oli aktiivisesti esillä keskeisissä kotimaisissa ja kansainvälisissä myyntitapahtumissa. Matka 2025 -messuilla saavutettiin yli 5 000 kontaktia, K50-messuilla 696 kontaktia ja Kongressimessuilla 273 asiakaskontaktia. Vuoden aikana toteutettiin kuusi matkanjärjestäjien tutustumismatkaa. Loviisan kohteista matkaohjelmissa korostuivat Malmgård ja Strömforsin ruukki. Ryhmämatkailua vahvistettiin tuotteistamalla kymmenen ryhmämatkapakettia verkkokauppa Johkuun yhteistyössä Elämys Group:in ja Matkapoikien kanssa. Lisäksi kehitettiin uusi hyvinvointituotepaketti Strömforsin ruukin ja LoviSavin yhteistyössä.

Johku-verkkokaupassa vuonna 2025 oli mukana kymmenen loviisalaista kauppiasta ja yhteensä 113 tuotetta. Kuntovalmennusohjelma käynnistyi keväällä 2025 kaksivuotisena kehitysohjelmana, jossa on niin ikään ollut mukana kymmenen loviisalaista yritystä. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa yrittäjien liiketoimintaosaamista, taloudellista suunnittelua sekä operatiivista johtamista. Joulukuussa 2025 käynnistyi Suur-Pyhtään matkailullinen masterplan –hanke (Strömfors, Stockfors ja Pyhtään lentokenttäalue), joka luo strategisen kehittämisraamin alueen matkailuinvestoinneille ja palvelukokonaisuuksien rakentamiselle. Lisäksi Loviisalle laadittiin oma osio matkailun tiekartassa, joka ohjaa matkailullista kehittämistyötä.

Loviisaan kohdentuu kolme matkailua kehittävää hanketta: 1) Light in the Dark; Itämeren alueen kestävä matkailun vahvistaminen, matkailusesongin pidentäminen, uudet sesongit, ympärivuotisuus 2) Matkailuyritysten kuntovalmennus; yritysکوhtainen koulutus- ja valmennusohjelma matkailu- ja palveluyrityksen toiminnan kehittämiseksi tarvekartoituksen pohjalta. 3) jo edellä mainittu Suur-Pyhtään matkailun masterplan; kahden ruukkialueen, mukaan lukien Strömforsin ruukki ja Pyhtään lentokenttäalueen muodostaman matkailukeskittymän kehittäminen vetovoimaiseksi vierailukohteeksi.

Lisäksi yhdessä Loviisan kaupungin ja Metsähallituksen asiantuntijoiden kanssa on suunniteltu Loviisan saaristomatkailun kehittämishanketta: Loviisan saaristomatkailun masterplan. Hanketta suunnitellaan 30.4.2026 päättyvään maaseutuohjelman hakuun.

## Riskianalyysi

Vuonna 2025 elinkeinojen kehittämistä ei ole päästy täysimääräisesti tekemään johtuen henkilöstöresursseihin liittyvistä haasteista (muun muassa poissaolot ja uudet rekrytoinnit) sekä vastuualueen eriyttämiseen liittyvästä käynnistämistyöstä, joka vie oman aikansa. Nämä tilanteet jatkuvat vielä vuoden 2026 ensimmäiselle puoliskolle, myös osana uuden organisaatiomallin toiminnan vakiintumista ja vahvistumista. Tämä vaikuttaa alkuvaiheessa toiminnan laajuuteen ja tuloksiin ennen kuin uudella vastuualueella päästään täysimääräisesti luomaan uudet toiminnan rakenteet ja resursoimaan kaikki tehtävät.

Myös toimintaympäristön haasteet, kuten vaikea valtakunnallinen työllisyystilanne ja kireä taloustilanne vaikuttavat elinkeinopalveluissa saavutettaviin tuloksiin. Huomiota on kiinnitettävä akuutteihin ratkaisuihin ja samalla ennakoitava jo talouden elpymistä sekä esimerkiksi sen ja investointien myötä syntyvää osaajatarvetta.

Porvoon työllisyysalueen toimintaa on käynnistetty vuoden 2025 ajan ja huomio siellä on ollut edelleen organisoitumisessa. Työllisyyden osalta tarvitaan alueellisia ja paikallisia keinoja ja ratkaisuja työllisyystilanteen elvyttämiseen. Uusi järjestämisrakenne ja kannustava rahoitusmalli yhdistettynä vaikeaan työllisyystilanteeseen voivat edelleen aiheuttaa ennakoimattomia kustannuksia, joilla on merkittävä vaikutus elinkeinopalveluiden vastuualueen talouteen.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

### Elinkeinopalvelut ja kehittäminen

|                                   | Talousarvio         | KUM TOT             | Jäljellä TA       | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-----------------------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| <b>300 TOIMINTATUOTOT</b>         | <b>542 000 €</b>    | <b>553 591 €</b>    | <b>11 591 €</b>   | <b>102 %</b>    | <b>587 044 €</b>    | <b>-33 453 €</b>      |
| 306 MYYNITUOTOT                   | 197 000 €           | 201 659 €           | 4 659 €           | 102 %           | 209 048 €           | -7 389 €              |
| 320 MAKSUTUOTOT                   |                     |                     |                   |                 | 0 €                 | 0 €                   |
| 330 TUET JA AVUSTUKSET            | 233 000 €           | 205 846 €           | -27 154 €         | 88 %            | 211 435 €           | -5 589 €              |
| 340 MUUT TOIMINTATUOTOT           | 112 000 €           | 146 087 €           | 34 087 €          | 130 %           | 166 561 €           | -20 474 €             |
| <b>400 TOIMINTAKULUT</b>          | <b>-5 104 309 €</b> | <b>-4 868 371 €</b> | <b>-235 938 €</b> | <b>95 %</b>     | <b>-3 184 357 €</b> | <b>-1 684 015 €</b>   |
| 400 HENKILÖSTÖKULUT               | -1 055 769 €        | -543 580 €          | -512 189 €        | 51 %            | -740 935 €          | 197 354 €             |
| 430 PALVELUJEN OSTOT              | -2 733 440 €        | -2 430 700 €        | -302 740 €        | 89 %            | -1 135 080 €        | -1 295 621 €          |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -50 350 €           | -38 598 €           | -11 752 €         | 77 %            | -30 630 €           | -7 968 €              |
| 470 AVUSTUKSET                    | -1 248 400 €        | -1 840 698 €        | 592 298 €         | 147 %           | -1 257 061 €        | -583 637 €            |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -16 350 €           | -14 795 €           | -1 555 €          | 90 %            | -20 652 €           | 5 857 €               |
| <b>Toimintakate</b>               | <b>-4 562 309 €</b> | <b>-4 314 780 €</b> | <b>-247 529 €</b> | <b>95 %</b>     | <b>-2 597 313 €</b> | <b>-1 717 467 €</b>   |

Ulkoinen toimintakate alittaa talousarvion 248 000 eurolla. Eniten säästöä on tullut henkilöstökuluista, sillä kaikkia henkilöstösuunnitelmassa olleita paikkoja ei täytetty vuonna 2025. Samoin työllisyystoimessa työllistymispalkoista säästyi n. 300 000 euroa. Työllistymispalkkoihin vaikutti palkkatuen käytön vähyys palkkatukeen kohdistuneista muutoksista ja rajoituksista johtuen. Palveluiden ostoissa säästöjä suhteessa budjettiin muodostui asiantuntijapalveluiden vähäisemmällä käytöllä (-113 000 €) sekä sillä, että Porvoon työllisyysalueelle maksettiin vähemmän heidän tarjoamistaan lakisääteisistä julkisista työvoimapalveluista (-100 000 €).

Sen sijaan avustukset ylittävät talousarvion melkein 600 000 eurolla. Ylitys johtuu Kelan työttömyystukien kuntaosuusmaksujen noususta lakimuutoksen myötä, mihin ei osattu talousarviossa valmistautua.

#### Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

|                                                            | Tilinpäätös<br>2020       | Tilinpäätös<br>2021             | Tilinpäätös<br>2022                           | Tilinpäätös<br>2023                          | Tilinpäätös<br>2024                        | Tilinpäätös 2025                            |
|------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Uusia aloittaneita yrityksiä                               | noin 76                   | 93                              | 95                                            |                                              |                                            | 81                                          |
| Vierailut verkkosivustolla Visit Loviisa                   | 107 000                   | ei mitattu                      | ei mitattu                                    |                                              |                                            | (matkailumarkkinointi Cursorissa)           |
| Työllisyyspalveluiden asiakkuudet (kunnan)                 | noin 200                  | noin 200 asiakkaita: 69 (Walmu) | keskusteluita noin 150 asiakkaita: 29 (Walmu) | keskusteluita noin 120 asiakkaita:32 (Walmu) | keskusteluita noin 30 asiakkaita:7 (Walmu) | keskusteluita noin 40 asiakkaita:11 (Walmu) |
| Työttömien osuus työvoimasta %                             | 16,8                      | 11,8                            | 10,5                                          | 12,3                                         | 12,1                                       | 12,1 %                                      |
| Työttömyysaste vuoden lopussa                              | 16,8 %                    | 11,8 %                          | 10,5 %                                        | 12,3 %                                       | 12,1 %                                     | 12,1 %                                      |
| Koko vuoden työttömyysaste keskiarvo                       | 14,1 %                    | 13,3 %                          | 10,4 %                                        | 10 %                                         | 10,9 %                                     | 11,9 %                                      |
| Lomautettujen osuus työttömistä työnhakijoista             | 313 hlö                   | 95 hlö                          | 69 hlö                                        | 189 hlö                                      | 139 hlö                                    | 107 hlö                                     |
| Nuorisotyöttömyys % (alle 25-vuotiaiden)                   | 19,1 %                    | 8,1 %                           | 9,2 %                                         | 16,8 %                                       | 16,1 %                                     | 13,7 %                                      |
| Osuus pitkäaikaistyöttömien markkinatuesta kpl/€/%         | 351/<br>1 279 301/<br>61% | 444/<br>1 554 894/<br>60%       | 403/<br>1 332 888 /<br>61%                    | 333/<br>1 260 073/<br>61%                    | 305/<br>1 142 687/<br>61 %                 | *861/<br>1 780 059 €/ 37 %                  |
| *2025 alkaen kunnan osuus laajennetusta työttömyysturvasta |                           |                                 |                                               |                                              |                                            |                                             |

## Loviisa Camping Tamminiemen alueella

Vastuuhenkilö: vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja / vt. elinkeinojohtaja 1.9.2025 alkaen / elinkeinojohtaja 1.12.2025 alkaen

Kilpailuneutraliteetin takaamiseksi Loviisan kaupunki esittää eriytetyn tuloslaskelman Loviisan Campingin kustannuspaikasta. Tämä edesauttaa julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja toiminnan läpinäkyvyyttä. Julkisyhteisöt voivat harjoittaa taloudellista toimintaa ja kilpailla yksityisten yritysten kanssa samoilla markkinoilla. Kilpailulain kilpailuneutraliteettia turvaavien säännösten tavoitteena on varmistaa, että julkiset toimijat eivät saa kilpailuetuja, joita yksityiset toimijat eivät voi saada ja jotka voivat vääristää kilpailua.

Kuntalaki tai kilpailulaki ei kiellä julkisyhteisöjä harjoittamasta taloudellista toimintaa eikä kilpailemasta yksityisten yritysten kanssa samoilla markkinoilla. Kuntalain 132. § viittaa kilpailulain lukuun 4 a – tavoitteena on kilpailun tasapuolisuuden turvaaminen julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä.

#### LOVIISA CAMPING TULOSLASKELMA 1. 1.–31.12.2025

|                                     | Talousarvio       | KUM TOT           | Jäljellä TA      | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------|------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| <b>300 TOIMINTATUOTOT</b>           | <b>150 000 €</b>  | <b>194 643 €</b>  | <b>44 643 €</b>  | <b>130 %</b>    | <b>215 755 €</b>    | <b>-21 112 €</b>      |
| + 306 MYYNTITUOTOT                  | 40 000 €          | 48 557 €          | 8 557 €          | 121 %           | 55 671 €            | -7 114 €              |
| + 320 MAKSUTUOTOT                   |                   |                   |                  |                 | 0 €                 | 0 €                   |
| + 340 MUUT TOIMINTATUOTOT           | 110 000 €         | 146 087 €         | 36 087 €         | 133 %           | 160 085 €           | -13 998 €             |
| <b>400 TOIMINTAKULUT</b>            | <b>-246 705 €</b> | <b>-205 301 €</b> | <b>-41 404 €</b> | <b>83 %</b>     | <b>-187 192 €</b>   | <b>-18 109 €</b>      |
| + 400 HENKILÖSTÖKULUT               | -182 805 €        | -146 976 €        | -35 829 €        | 80 %            | -131 412 €          | -15 564 €             |
| + 430 PALVELUJEN OSTOT              | -28 400 €         | -35 925 €         | 7 525 €          | 126 %           | -32 830 €           | -3 095 €              |
| + 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -30 700 €         | -18 504 €         | -12 196 €        | 60 %            | -18 824 €           | 321 €                 |
| + 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -4 800 €          | -3 897 €          | -903 €           | 81 %            | -4 126 €            | 229 €                 |
| <b>Toimintakate</b>                 | <b>-96 705 €</b>  | <b>-10 657 €</b>  | <b>-86 047 €</b> | <b>11 %</b>     | <b>28 564 €</b>     | <b>-39 221 €</b>      |

#### Tamminiemen alueen ja LovLuotsin yhteistyö

Loviisa Camping sekä Villa Björksten ja bungalow tarjoavat erityyppisiä mahdollisuuksia nuorten työpajan valmentautujille. LovLuotsin valmentautajat pääsevät työn tekemisen kautta tutustumaan eri ammattialoihin, esimerkiksi kiinteistönhoidon, majoitusiivouksen ja puutarhanhoidon kautta. Kierrätys tulee tutuksi muun muassa huonekalujen kunnostuksessa, joka tehdään fyysisesti työpajalla, mutta kalusteet sijoitetaan Loviisa Campingille. Lisäksi Loviisa Campingilla olevan kierrätys- ja jätehuoltopisteen hoito kuuluu nuorten tehtäviin.

Kaikki alueella työskentelevät nuoret (LovLuotsi, vastaanotto, kesätyöntekijät) saavat monipuolista työkokemusta, joka rohkaisee tulevaisuudessa työnhakuun. Leirintäalueen hyödyntäminen nuorten työllistämisen ja pajatoiminnan alustana saa asiakaskunnalta kiitosta.

Matkailijat ovat olleet erityisen tyytyväisiä piha-alueiden ja sisätilojen siisteyteen. Huoltorakennus ja matkailijoiden keittiö ovat herättäneet positiivista keskustelua uutuudellaan.

Kokonaisuudessaan vuonna 2025 leirintäalueelle saapui yhteensä 5 524 matkailijaa ja he viihtyivät alueella yhteensä 8 186 yön verran. Matkailijoiden joukossa oli 50:n eri maan kansalaisia.

#### Tamminiemen alueen matkailutilasto 2025

Karavaanarit, telttailijat ja majoitus

Kauden saapumiset yhteensä 5 524 henkilöä

Kauden yöpymiset yhteensä 8 186 yötä

# Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: ympäristöpäällikkö

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

### Rakennusvalvonta

Rakentamislaki astui voimaan vuoden alusta. Rakennusvalvonta oli valmistautunut muutoksiin, ja lupien käsittelyyn liittyvä käytännön työ saatiin käyntiin ohjelmistopäivitysten jälkeen. Lakimuutoksiin liittyviä uusia yhtenäisiä työtapoja käytiin läpi ja otettiin käyttöön vuoden aikana.

Ennen rakentamislain voimaantuloa odotettavissa oli, että lupahakemusten määrä pienenee. Rakennuslupien määrään ovat vaikuttaneet viime vuosina myös maan taloustilanne. Lupien määrä ei kuitenkaan romahtanut edeltäviin vuosiin verrattuna. Rakennusvalvonta käsitteli vuoden 2025 aikana myös tavanomaisesta poikkeavia rakentamislupahakemuksia, rakennuslupan saivat muun muassa aurinkovoimalakentät ja datakeskus.

Vuoden aikana jatkettiin uuden rakennusjärjestyksen valmistelutyötä.

Ympäristövalvoja teki rakennetun ympäristön valvontaa koko kaupungin alueella. Rakennus- ja ympäristölautakunta teki syksyllä katselmuskierroksen Valkossa.

Rakennusrekisterin päivittäminen jatkui projektityöntekijän toimesta. Toisen lupasihteerin pitkäaikaisesta poissaolosta johtuen projekti-työntekijä hoiti alkukesään asti myös lupasihteereille kuuluvia töitä.

### Ympäristönsuojelu

Suunnitelmallista valvontaa tehtiin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) valvontavastuulla olevien laitosten määräaikaistarkastukset ja muut valvontakäynnit työllistivät myös kaupungin ympäristönsuojeluviranhaltijoita. Suunnitelmallista valvontaa on selostettu tarkemmin ympäristönsuojelun lakisääteisessä valvontakertomuksessa.

Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtiin muuta valvontaa ja käsiteltiin haittailmoituksia. Ympäristönsuojelun henkilökuntaa työllistivät muun muassa Valkon satamaa koskevat haittailmoitukset. Valvontakohteisiin liittyvissä ympäristörikosasioissa ympäristönsuojeluviranhaltijat tekivät yhteistyötä Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ja syyttäviviranomaisen kanssa. Valvontaan liittyvää yhteistyötä tehtiin myös pelastusviranomaisen, terveydensuojeluviranomaisen, Tullin ja SYKE:n kanssa.

Ympäristönsuojelun edistämistehtäviä toteutettiin osallistumalla asiantuntijana tai rahoittajana muiden tahojen toteuttamiin hankkeisiin ja työryhmiin, jotka koskevat muun muassa vesiensuojelun tai luonnon monimuotoisuuden edistämistä. Tällaisia ovat muun muassa valtakunnallinen KIPSI 2.0-hankkeen ohjausryhmä (YM), Uudenmaan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmä (ELY-keskus), Uudenmaan LUMO -yhteistyöryhmä (ELY-keskus) ja Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu-yhdistyksen Vesistötalkkarihanke. Ilmanlaadun seuranta tehtiin Uudenmaan kuntien yhteistyönä. Lisäksi ympäristönsuojeluviranhaltijat osallistuivat kaupungin omiin vesien- ja luonnonsuojelua edistäviin hankkeisiin ja työryhmiin, muun muassa metsästrategian laatimiseen ja Itämeripäivään. Ympäristönsuojelu ja puistoyksikkö järjestivät yhdessä kaupungin henkilökunnalle

ja kaupunkilaisille suunnatun vieraslajien torjumiseen liittyvän koulutuksen. Yhdistyksille jaettiin avustuksia ympäristönsuojelua edistävään toimintaan.

## Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Johtava rakennustarkastaja ja ympäristönsuojelutarkastaja työskentelivät Lapinjärven kunnantoimistolta käsin kerran kuukaudessa kesää lukuun ottamatta.

## Riskianalyysi

Asiantuntijaorganisaatio on pieni, ja pitkästä poissaolosta johtuva henkilöstövaje vaikutti vuoden aikana rakennusvalvonnan toimintaan. Henkilöstövajetta paikkasi projektityöntekijä, jolloin rakennusrekisterin korjaus hidastui.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun työ perustuu lakisääteisiin tehtäviin. Resurssit eivät riitä kaikkeen, ja lakisääteisiäkin tehtäviä on jatkuvasti priorisoitava.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

|                                   | Talousarvio         | KUM TOT           | Jäljellä TA       | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-----------------------------------|---------------------|-------------------|-------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| <b>300 TOIMINTATUOTOT</b>         | <b>234 000 €</b>    | <b>475 611 €</b>  | <b>241 611 €</b>  | <b>203 %</b>    | <b>330 633 €</b>    | <b>144 977 €</b>      |
| 306 MYYNITUOTOT                   | 63 000 €            | 84 528 €          | 21 528 €          | 134 %           | 74 492 €            | 10 036 €              |
| 320 MAKSUTUOTOT                   | 171 000 €           | 391 083 €         | 220 083 €         | 229 %           | 173 741 €           | 217 341 €             |
| 340 MUUT TOIMINTATUOTOT           |                     |                   |                   |                 | 82 400 €            | -82 400 €             |
| <b>400 TOIMINTAKULUT</b>          | <b>-1 092 845 €</b> | <b>-956 829 €</b> | <b>-136 015 €</b> | <b>88 %</b>     | <b>-917 647 €</b>   | <b>-39 182 €</b>      |
| 400 HENKILÖSTÖKULUT               | -661 238 €          | -594 454 €        | -66 784 €         | 90 %            | -553 784 €          | -40 669 €             |
| 430 PALVELUJEN OSTOT              | -403 607 €          | -336 903 €        | -66 704 €         | 83 %            | -341 875 €          | 4 972 €               |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -4 200 €            | -4 505 €          | 305 €             | 107 %           | -3 103 €            | -1 402 €              |
| 470 AVUSTUKSET                    | -5 000 €            | -5 000 €          | 0 €               | 100 %           | -4 000 €            | -1 000 €              |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -18 800 €           | -15 967 €         | -2 833 €          | 85 %            | -14 884 €           | -1 083 €              |
| <b>Toimintakate</b>               | <b>-858 845 €</b>   | <b>-481 219 €</b> | <b>-377 626 €</b> | <b>56 %</b>     | <b>-587 014 €</b>   | <b>105 795 €</b>      |

Ulkoinen toimintakate alittaa talousarvion. Toimintatuotot ylittävät arvioitun yli kaksinkertaisesti, tämä liittyy rakentamislupiin, jotka koskivat suuria rakennushankkeita. Myös säästöä on syntynyt

pääosin henkilöstökulujen osalta. Tämä johtuu henkilöstöjärjestelyistä, kuten osa-aikaisuudesta ja poissaoloista ilman sijaisia.

### Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

|                                     | Tilinpäätös 2024 | Talousarvio 2025<br>(ulkoiset menot) | Toteutuma 2025<br>(ulkoiset menot) |
|-------------------------------------|------------------|--------------------------------------|------------------------------------|
| <b>Nettomenot</b>                   |                  |                                      |                                    |
| rakennusvalvonta                    | 193 000          | 282 000                              | 15 000                             |
| ympäristönsuojelu                   | 195 000          | 238 000                              | 188 000                            |
| ympäristöterveydenhuolto            | 299 000          | 305 000                              | 305 000                            |
| <b>Lupatapahtumat ja lausunnot</b>  |                  |                                      |                                    |
| rakennusvalvonta                    | 233              | 200                                  | 189                                |
| ympäristönsuojelu                   | 61               | 85                                   | 94                                 |
| <b>Tarkastukset ja katselmukset</b> |                  |                                      |                                    |
| rakennusvalvonta                    | 610              | 800                                  | 312*                               |
| ympäristönsuojelu                   | 184              | 175                                  | 199                                |

\*lukuun sisältyy 40 rakennetun ympäristön valvontaan liittyvää tarkastusta

### Rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet, kokoukset 1.1.–31.5.2025

| Varsinaiset jäsenet | Läsnä /<br>kokousten<br>lukumäärä | Henkilökohtaiset varajäsenet | Läsnä |
|---------------------|-----------------------------------|------------------------------|-------|
| Mettinen Veli-Matti | 3/3                               | Laitinen Henry               | 0/3   |
| Thomasson Daniel    | 3/3                               | Hovi Antti                   | 0/3   |
| Lindfors Leena      | 3/3                               | Ruusunen Jannica             | 0/3   |
| Haddas Anders       | 3/3                               | Karlsson Kim                 | 0/3   |
| Puolakka Katja      | 0/3                               | Lappalainen Leena            | 3/3   |
| Mulli Eero          | 3/3                               | Vikström Jan                 | 0/3   |
| Oinonen Mari        | 3/3                               | Parikka Kirsti               | 0/3   |
| Willberg Olli       | 1/3                               | Stenberg Immo                | 0/3   |
| Välkepinta Sonja    | 1/3                               | Marjakangas Miia             | 0/3   |
| Penninkangas Anne   | 3/3                               | Ihalainen Marja              | 0/3   |
| Wallén Sebastian    | 2/3                               | Wallén Göran                 | 0/3   |



**Rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet, kokoukset 1.6.–31.12.2025**

| <b>Varsinaiset jäsenet</b> | <b>Läsnä /<br/>kokousten<br/>lukumäärä</b> | <b>Henkilökohtaiset varajäsenet</b> | <b>Läsnä</b> |
|----------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------|--------------|
| Thomasson Daniel           | 3/4                                        | Peräkylä Teemu                      | 0/4          |
| Mettinen Veli-Matti        | 4/4                                        | Bergström Torbjörn                  | 0/4          |
| Karlsson Håkan             | 4/4                                        | van den Hoek Pieter                 | 0/4          |
| Holmén Annina              | 4/4                                        | Holmsten Alice                      | 0/4          |
| Meriheinä Thérèse          | 3/4                                        | Baumgartner Pia                     | 0/4          |
| Lindroos Johannes          | 3/4                                        | Hurmerinta Anders                   | 1/4          |
| Lappalainen Leena          | 4/4                                        | Holmström Eeva                      | 0/4          |
| Niemi Ilkka                | 4/4                                        | Kärnä Timo                          | 0/4          |
| Arlin-Kippola Anna-Kaarina | 3/4                                        | Rossi Reeta                         | 0/4          |
| Wallén Sebastian           | 3/4                                        | Wallén Göran                        | 0/4          |
| Penninkangas Anne          | 3/4                                        | Lempiö Päivi                        | 1/4          |

# Kaupunkisuunnittelu

*Vastuuhenkilö: kaupunkisuunnittelupäällikkö*

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

### Yleistä:

Vuoden 2025 kuluessa saatiin päätökseen kolme asemakaavaa ja noin kymmentä muuta asemakaavaa edistettiin suunnittelussa ja päätöksenteossa eteenpäin. Yleiskaavoista Valkon yleiskaavan on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Henkilöresursseja käytettiin erityisesti vuoden ensimmäisellä puoliskolla aurinkovoimahankkeiden edistämiseen ja ohjaamiseen – osa hankkeista on nyt YVA-menettelyssä ja yksi hanke on päätetty keskeyttää. Kaksi aurinkovoimahanketta on ollut jo lupaprosessissa. Vuoden 2025 kuluessa hyväksyttiin yksi ranta-asemakaava. Yksi Valkon yleiskaavan toteuttamista edistävää maakauppa tehtiin vuoden 2025 aikana. Datakeskushankkeita koskeneet tontinluovutusneuvottelut ja -menettelyt ovat työllistäneet odotettua enemmän. Paikkatietopalveluissa suurin työpanos kohdistui internetkarttapalveluiden ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kartta-aineiston tuottamiseen. Kiinteistönmuodostuspalveluissa työt jakautuivat asiakastöiden ja perusparannustöiden kesken. Katualueiden ja yleisten alueiden toimituksiin panostettiin edelleen vuonna 2025 ja siihen tullaan tulevana vuosina käyttämään aikaisempaa enemmän resursseja.

### Henkilöstö:

Osaston virat ja tehtävät ovat täynnä. Yksi henkilö irtisanoutui – hänen paikkansa on saatu täytettyä. Yksi henkilö on noin vuoden kestäväällä vanhempainvapaalla.

### Talousarvion tavoitteista:

Poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisujen käsittelyajat ovat pysyneet lyhyinä. Ranta-asemakaavojen ja yleiskaavojen digitalisoinnin myötä kaikki kaava-aineisto on nyt digitaalisessa muodossa.

## Riskianalyysi

Pieni asiantuntijaorganisaatio on riskiherkkä poikkeustilanteissa (henkilöstön vaihtuessa ja poissaolot). Henkilöstöresurssit ovat nyt henkilöstösuunnitelman ja sen toteutumisen myötä kunnossa, mutta haasteita voi aiheuttaa osaavan henkilöstön pitäminen kaupungin palveluksessa. Kunnat ja yksityiset kilpailevat samasta henkilöstöstä, eikä Loviisan kaupunki ole työehtojen osalta tällä hetkellä erityisen kilpailukykyinen. Pienen kaupungin työehdot tulisi olla houkuttelevat, jotta voidaan kilpailla naapurikaupunkien kanssa osaavasta työvoimasta.

Kaupunkisuunnitteluosaston tehtävät koostuvat monelta osin erityisosaamista vaativista lakisääteisistä töistä. Resurssien priorisoinnissa lakisääteiset työt ja asiakaspalvelutyö ovat aina etusijalla, jolloin rutiininomainen kaupungin kehittämiseen liittyvä välttämättömän tärkeä taustatyö ja omat kehittämishankkeet voivat jäädä vähemmälle.

Kaupunkisuunnitteluosaston rutiininomaisten ja lakisääteisten tehtävien lisäksi tällä hetkellä tärkeitä kertaluonteisia työllistäviä asioita on RYHTI-hanke, joka tähtää kaavoituksen ja tonttijakojen tietomallipohjaisuuteen. Asiaa koskeva laki on hyväksytty ja ollaan toimeenpanovaiheessa. Siirtymävaihe on alkanut vuonna 2024 ja jatkuu näillä näkymin vuoden 2029 loppuun asti. Muutos työllistää paikkatiedon ja kaavoituksen asiantuntijoita. Yksi henkilö on resursoitu noin 30%:sti tälle muutokselle. Muutos voi aiheuttaa siirtymävaiheessa riskiä työprosessien hidastumiselle ja suunnittelujärjestelmän toiminnalle. Ohjelmistojen kehitystyö ei ole pysynyt hankkeen tahdissa, joten siirtyminen tietomallipohjaisuuteen tapahtuu lähivuosien kuluessa ja täysimääräisesti vasta siirtymävaiheen loppupäässä.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

### Kaupunkisuunnitteluosasto

|                                   | Talousarvio         | KUM TOT             | Jäljellä TA        | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-----------------------------------|---------------------|---------------------|--------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| <b>300 TOIMINTATUOTOT</b>         | <b>778 000 €</b>    | <b>1 783 846 €</b>  | <b>1 005 846 €</b> | <b>229 %</b>    | <b>850 959 €</b>    | <b>932 886 €</b>      |
| 306 MYYNTITUOTOT                  | 20 000 €            | 15 936 €            | -4 064 €           | 80 %            | 21 904 €            | -5 968 €              |
| 320 MAKSUTUOTOT                   | 226 000 €           | 1 057 303 €         | 831 303 €          | 468 %           | 231 140 €           | 826 162 €             |
| 330 TUET JA AVUSTUKSET            |                     | 10 451 €            | 10 451 €           |                 |                     | 10 451 €              |
| 340 MUUT TOIMINTATUOTOT           | 532 000 €           | 700 155 €           | 168 155 €          | 132 %           | 597 915 €           | 102 241 €             |
| <b>400 TOIMINTAKULUT</b>          | <b>-1 189 488 €</b> | <b>-1 205 710 €</b> | <b>16 223 €</b>    | <b>101 %</b>    | <b>-1 101 270 €</b> | <b>-104 440 €</b>     |
| 400 HENKILÖSTÖKULUT               | -946 938 €          | -800 779 €          | -146 158 €         | 85 %            | -843 740 €          | 42 960 €              |
| 430 PALVELUJEN OSTOT              | -199 950 €          | -333 070 €          | 133 120 €          | 167 %           | -162 412 €          | -170 658 €            |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -9 400 €            | -37 103 €           | 27 703 €           | 395 %           | -61 939 €           | 24 837 €              |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -33 200 €           | -34 758 €           | 1 558 €            | 105 %           | -33 180 €           | -1 579 €              |
| <b>Toimintakate</b>               | <b>-411 488 €</b>   | <b>578 135 €</b>    | <b>-989 623 €</b>  | <b>-140 %</b>   | <b>-250 311 €</b>   | <b>828 447 €</b>      |

Ulkoinen toimintakate alittaa talousarvion reilusti, 983 000 eurolla. Alitus johtuu maksutuotoissa noin 800 000 euron maa-aluekäyttömaksusta Metsähallitukselta, jota ei ollut kirjattuna talousarvioon. Myös tonttien vuokratuotot ovat olleet 170 000 euroa isommat kuin talousarvio.

Toimintakuluissa on alitusta henkilöstökuluissa 146 000 euroa muun muassa henkilöstövajeen vuoksi. Palveluiden ostoissa taas on jouduttu ostamaan alueiden ja rakennusten kunnossapitopalveluita 100 000 eurolla, jolle ei ole ollut budjettivarausta.

### Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

|                                                        | Tilinpäätös 2024                       | Talousarvio 2025                     | Toteutuma 2025                         |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>KAUPUNKISUUNNITTELUOSASTO</b>                       |                                        |                                      |                                        |
| Hyväksytyt asemakaavat                                 | 3 kpl, 12,3 ha                         | 6 kpl, 20 ha                         | 3 kpl, 34,9 ha                         |
| Hyväksytyt ranta-asemakaavat                           | 2 kpl, 5,2 ha                          | 2 kpl                                | 1 kpl, 16,9 ha                         |
| Hyväksytyt osayleiskaavat                              | 0 kpl, 0 ha                            | 1 kpl                                | 1 kpl, 2 637,6 ha                      |
| Hyväksytyt tonttijakoja                                | 9 kpl                                  | 15 kpl                               | 8 kpl                                  |
| Maanmittaustoimituksia                                 | 37 kpl                                 | 20 kpl                               | 29 kpl                                 |
| Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut             | 2/14                                   | 10 kpl                               | 5/16                                   |
| Virallisia kaavaotteita (+ karttaotteet)               | 35 kpl (+ 50kpl)                       | 100 kpl                              | 75 kpl (+ 59 kpl)                      |
| Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita | SIIRRETTY OSITTAIN LOVINHOON /n.120kpl | SIIRRETTY OSITTAIN LOVINHOON 200 kpl | SIIRRETTY OSITTAIN LOVINHOON /n.120kpl |
| Tonttien myyntivoitto                                  | 24 790 €                               | 150 000 €                            | 51 946 €                               |
| Vuokratuotot                                           | 613 552 €                              | 482 000 €                            | 646 985 €                              |

# Tilapalvelu

*Vastuuhenkilö: tilapäällikkö*

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

Tilapalvelun toiminnalla on ollut alkuvuodesta kaikki resurssit käytössä. Vuoden aikana on yksikköä rasittanut muutama pidempi sairausvapaa, joihin on liittynyt myös kevennettyä työaika, jolloin on varmistuttu, että paluu töihin on pysyvää. Tehokkaaseen työrytmiin päästiin vasta syksystä, koska henkilöstöresurssivaje oli aiheuttanut töiden ruuhkautumista ja jonoon oli tullut uusia hankkeita.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa on kehitetty yhteistyötä ja työstetty esille tulleita tilanteita, joihin ei ole ollut valmiita toimintamalleja. Hyvinvointialueen taloudelliset haasteet ja siihen liittyvät paineet ovat ymmärrettävistä syistä haitanneet kehitystä, ja tulevaisuuden epävarmuus haittaa myös tätä.

Valmistelutyö sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämiseksi on myös ollut käynnissä ja valmistelu menee päätöksentekoon 2026 vuoden alussa.

Suurista investoinneista valmistui Loviisan keskustan päiväkodin urakka. Generalshagens skolan peruskorjaus ja Isnäsin koulukeskuksen peruskorjaus ja laajennus hankkeet olivat käynnissä ja etenivät aikataulussa.

Jo viime vuonna huomattiin, että kustannuksien viime vuosien voimakas kallistuminen oli markkinatilanteen vuoksi pysähtynyt, ja merkillepantavaa on kilpailutuksessa havaitut suuret hintaerot, joissa on myös ollut selkeästi alihintaisia tarjouksia, jotka eivät ole olleet toteutuskelpoisia. Tämä sekä tarjousten suuri määrä ja suuri kirjo on myös työllistänyt tilapalvelua selvittämistyön muodossa normaalia enemmän. Tilanne on tehnyt ennustettavuuden hankalammaksi, varsinkin rakennusalan ja pitkään jatkuneen heikon taloudellisen tilanteen vuoksi.

Sähköenergian on hintataso tasaantunut. Lähivuosina hinnan ennustetaan pysyvän samalla tasolla tai jopa hiukan laskevan tämän vuoden tasosta.

Paljon suunnittelu- ja selvitystyötä vaatinut Loviisan kiinteistöstrategia saatiin päätökseen syksyllä ja strategian periaatteiden pohjalta aloitettiin rakennusten salkutuksen valmistelutyö.

Päivityksiä on tehty rakennuskiinteistökannan osalta, ja myös ohjelmapuolella uusittiin työkaluja niin mobiiliin dokumentoinnin kuin myös suunnitelmien mallintamisen vaatimuksien osalta. Pohjatyö siirtymisessä ajantasaisiin sähköisiin tietokantoihin jatkui edellisvuodesta resurssin niin salliessa.

Arkirutiineissa ja yhteistyössä on havaittu kehittämistarpeita, ja niitä pyrittiin tuomaan tiedoksi ja saamaan yhteistyössä eteenpäin. Haasteita on tuottanut yhteisten prosessien osittainen puuttuminen, jota mahdollisuuksien mukaan on pyritty parantamaan.

## Riskianalyysi

Tilapalvelun suurimmat riskit liittyvät perinteisesti sisäilmaongelmien hallintaan ja investointihankkeisiin, mutta vaikeasti ennakoitavissa oleva sopimuskumppanuus hyvinvointialueen kanssa täysin uudessa yhteiskunnallisessa toimintaympäristössä tuottaa suuren riskipotentiaalin. Asia on valitettavasti uusi koko kuntakentässä. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle tuottaa suuria riskejä määriteltäessä tulevia investointitarpeita, koska hyvinvointialueen kiinteistötarpeet eivät ole tiedossa.

Tietotekniset yhteydet ja niiden turvaaminen on kiinteistöissä ollut suurentunut riski jo maailmalla vallitsevan tilanteen takia ja sen takia, että verkko tai sen osat ovat rakentuneet muutaman vuosikymmenten aikana ja niiden ajantasaistaminen on välttämätöntä tehokkaamman kiinteistöjen valvonnan kannalta. Etävalvomon ja kohteiden tiedonkulun välinen ongelma on jatkunut, eikä sitä ole saatu täyttää selvitettyä. Ongelmaa ratkottiin koko vuoden aikana yhteistyössä kaikkien osapuolten kanssa, ja tämä työ jatkuu, kunnes ongelmat saadaan ratkaistua.

Henkilöresurssin riittävyys on ollut riski johtuen työsuman purkamisesta ja kovasta investointiohjelmasta. Ostopalveluiden hallittavuuden ylläpitämiseksi ei resurssia ole voitu lisätä työtaakan vähentämiseksi ilman, että riski kustannuksien kohoamisesta olisi ylittänyt tarkoituksenmukaisuutensa.

## **Investoinnit 2025**

### **Kaupunginkansliakeskus**

- Ei investointeja vuonna 2025.

### **Sivistys- ja hyvinvointikeskus**

- Isnäsin koulukeskuksen peruskorjaus ja laajennus kilpailutettiin ja itse urakka alkoi. Paviljongin laajennuksena saatu, uusi ruokala valmistui kesällä ja itse koulurakennuksen peruskorjaus alkoi syksyllä ja on käynnissä.
- Liikuntahallin lattiakorjaukset valmistuivat aikataulussa.
- Tesjoen korjaushankkeessa saatiin talotekninen osa valmiiksi.
- Loviisan uuden päiväkodin Helmen urakka vastaanotettiin ennen vuodenvaihdetta.
- Ruukin lämpölaitoksen tehon mittarointi valmistui.
- Keskuskeittiön laitteiden uusinta ja lattiakorjaukset valmistuivat heinäkuussa.
- Generalshagens skolan peruskorjauksen rakennusurakka on käynnissä.
- Koulujen pihoille tehtiin pyöräkatoksia ja varastoja.
- Päiväkotien pihoille katoksia.
- Päiväkoteihin lisättiin viilennyslaitteita ja tehtiin pieniä tilamuutoksia.
- Viirilän museon kammarin kunnostus valmistui.
- Harjuntien ja Lovisavikens skolanin LTO-remontit.
- Kansalaisopiston esteettömän sisäänkäynnin parannushanke käynnistettiin.

### **Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus**

- Komendantintalon kattomaalaus
- Seurahuoneen kattomaalaus ja keittiön ja sisätilojen toiminnalliset muutokset.
- Varikon toimistorakennuksen katon uusinta
- Tessjö skolanin luokkatilojen iv-koneet.
- Tavastantien rivitalon palosaneeraus
- Raatihuoneen viilennyksen suunnittelu

## **Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025**

## Tilapalvelu

|                                   | Talousarvio         | KUM TOT             | Jäljellä TA       | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-----------------------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| 300 TOIMINTATUOTOT                | 3 911 000 €         | 4 210 105 €         | 299 105 €         | 108 %           | 3 749 170 €         | 460 935 €             |
| 306 MYYNITUOTOT                   | 51 000 €            | 30 977 €            | -20 023 €         | 61 %            | -22 931 €           | 53 908 €              |
| 320 MAKSUTUOTOT                   | 3 000 €             | 1 594 €             | -1 406 €          | 53 %            | 2 775 €             | -1 182 €              |
| 340 MUUT TOIMINTATUOTOT           | 3 857 000 €         | 4 177 534 €         | 320 534 €         | 108 %           | 3 769 326 €         | 408 208 €             |
| 370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN      | 100 000 €           |                     | 100 000 €         |                 |                     |                       |
| 400 TOIMINTAKULUT                 | -6 302 875 €        | -5 893 923 €        | -408 952 €        | 94 %            | -6 133 203 €        | 239 280 €             |
| 400 HENKILÖSTÖKULUT               | -483 325 €          | -439 914 €          | -43 411 €         | 91 %            | -331 800 €          | -108 114 €            |
| 430 PALVELUJEN OSTOT              | -3 128 450 €        | -2 899 772 €        | -228 678 €        | 93 %            | -3 480 337 €        | 580 565 €             |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -2 313 600 €        | -2 059 551 €        | -254 049 €        | 89 %            | -2 003 073 €        | -56 478 €             |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -377 500 €          | -494 686 €          | 117 186 €         | 131 %           | -317 993 €          | -176 694 €            |
| <b>Toimintakate</b>               | <b>-2 291 875 €</b> | <b>-1 683 818 €</b> | <b>-608 057 €</b> | <b>73 %</b>     | <b>-2 384 033 €</b> | <b>700 215 €</b>      |

Ulkoinen toimintakate alittaa talousarvion 600 000 eurolla. Muissa toimintatuotoissa on hoitoalan rakennusten vakuutuskorvauksia 110 000 euroa, mitä ei ole talousarviossa. Paloasemien Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottoja kirjautunut 230 000 euroa yli talousarvion.

Toimintatuotoissa palveluiden ostojen säästö muodostuu rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden ostojen alituksesta. Aineissa ja tarvikkeissa sähkökustannukset alittavat budjetin 271 000 eurolla ja rakennusmateriaaliostot 75 000 eurolla. Muiden kulujen reilu 110 000 € ylitys verrattuna talousarvioon muodostuu Tilapalveluissa kiinteistöjen ylläpidon kuluissa, kun Koskenkylän koulun myynnin myötä taseesta on purettu 120 000 eruon verran tasearvoa, jota ei ole myyntihinnassa saatu takaisin.

Suunnitelman mukaisia poistoja on kirjautunut 3 340 000 euroa budjetin ollessa 3 240 000 euroa, eli ylitystä on 100 000 euroa. Lisäksi arvonalentumisiin on kirjautunut 103 000 euroa Isnäsin suomalaisen koulun arvonalennusta.

## Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

| Osaston                                      | Tilinpäätös 2024 | Talousarvio 2025 | Tilinpäätös 2025 |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m <sup>2</sup> | n. 89 000        | n.88 000         | n. 88 000        |
| <b>Hankkeet</b>                              |                  |                  |                  |
| – Pienhankinnat, kpl/ 15 000–60 000          | 21 kpl           | 16 kpl           | 20 kpl           |
| – Kansalliset hankinnat, kpl/yli 60 000      | 7 kpl            | 9kpl             | 10 kpl           |
| – EU-hankinnat, kpl/yli 5 538 000 euroa      | 1 kpl.           | 1 kpl            | 1kpl             |

# Infrastrukturi

*Vastuuhenkilö: infrastruktuuripäällikkö*

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

Vuosi 2025 oli infrastruktuuriolosuhteille monivaiheinen ja työntäyteinen. Toimintaympäristöä leimasivat sääolosuhteiden voimakas vaihtelu, korjausvelan hallinta, lisääntynyt ilkivalta sekä henkilöstö- ja kalustoresurssien riittävyys. Samalla vuosi oli kehittämisen ja investointien näkökulmasta tuloksellinen, ja useita merkittäviä hankkeita saatiin päätökseen.

Korjausvelan hallinta oli edelleen yksi keskeisistä painopisteistä. Pitkäaikainen resurssivaje näkyy erityisesti katuverkossa, silloissa, laitureissa, viheralueilla sekä virkistysmetsissä. Vuoden aikana toteutettiin useita korjaus- ja perusparannushankkeita, ja siltojen kuntokartoituksia sekä korjaussuunnittelua jatkettiin suunnitelmallisesti. Tavoitteena on turvata infrastruktuurin turvallisuus, toimivuus ja kestävyys pitkällä aikavälillä.

Sääolosuhteet vaikuttivat merkittävästi toimintaan. Talvi oli vähäluminen mutta säältään vaihteleva: loskakelit, toistuvat lämpötilanvaihtelut ja syksyn ennätyksellinen lämpö kuormittivat erityisesti jäähallin, katujen ja viheralueiden kunnossapitoa. Myrskyt ja rankkasateet kaatoivat puita, vaurioittivat rakenteita ja lisäsivät nopean reagoinnin tarvetta. Ääri-ilmiöiden yleistymisen korostaa ennakoivan kunnossapidon ja riskienhallinnan merkitystä.

Ilkivalta lisääntyi vuoden aikana merkittävästi. Moottoriajoneuvoilla aiheutettiin vahinkoja nurmialueille ja kuntoradoille, ja ilkivalta kohdistui myös liikunta- ja urheilualueisiin. Lisäksi tapahtui murto- ja kaapelivarkauksia. Tapahtumat lisäsivät korjaustarpeita ja kustannuksia sekä kuormittivat henkilöstöä. Ennaltaehkäisevinä toimenpiteinä on lisätty aitaamista ja rakenteellista suojausta kuitenkin siten, että huolto- ja pelastusliikenteen esteetön pääsy turvataan.

Organisaatiomuutos infrastruktuuriolosuhteiden sisällä ei aiheuttanut merkittäviä muutoksia arjen toimintaan, mutta metsäkokonaisuuden hallinnollinen sijoittuminen käynnisti jatkosuunnittelun. Poikkihallinnollinen yhteistyö, erityisesti liikenneturvallisuustyössä ja investointihankkeissa, oli aktiivista ja tavoitteellista.

Kokonaisuutena vuosi 2025 vahvisti tarvetta pitkäjänteiselle suunnittelulle, henkilöstön osaamisen turvaamiselle sekä kaluston hallitulle uusimiselle. Samalla vuosi osoitti, että hyvällä yhteistyöllä ja priorisoinnilla palvelutaso voidaan säilyttää haastavissakin olosuhteissa.

## Yksiköiden lausumat

### Kunnossapitoyksikkö

Vuosi 2025 oli kunnossapidon ja yleisten alueiden hoidossa vaihteleva ja osin ennakoimaton. Sääolosuhteet, lisääntynyt ilkivalta sekä henkilöstöresurssien haasteet leimasivat vuotta. Samanaikaisesti toteutettiin useita merkittäviä parannuksia katu- ja liikuntainfrastruktuuriin. Yhteistyö yhdistysten, urakoitsijoiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa oli keskeisessä roolissa arjen sujuvuuden varmistamisessa.

Katuvalaistuksessa ilmeni haasteita vanhentuneiden valaisimien osalta, mutta tämä loi mahdollisuuden siirtyä kestävämpiin ja nykyaikaisempiin valaistusratkaisuihin, jotka täyttävät nykyiset valaistusvaatimukset ja parantavat energiatehokkuutta.

Vähälumisesta talvesta huolimatta vaihtelevat sääolosuhteet aiheuttivat haasteita. Auras ja liukkaudentorjunta toteutettiin tarpeen mukaan, ja lunta kuljetettiin lumenkaatopaikalle noin 900 kuormaa, mikä oli selvästi vähemmän kuin edellisvuonna.

Jäähallin kausi päättyi 13.4.2025, ja sulatus aloitettiin seuraavana päivänä. Keväällä huollettiin kalustoa ja kunnostettiin rakenteita. Syksyllä jäähallin ja huoltorakennuksen väliin asennettiin teräslevy estämään betonipölyn kulkeutumista jäälle ja jääkoneen pesuvesisäiliöön. Jäädytys aloitettiin elokuun lopussa, mutta poikkeuksellisen lämmin syyskuu keskeytti päiväkäytön turvallisuussyistä. Toiminta normalisoitui säiden viilenntyä.

Kevään suotuisat olosuhteet mahdollistivat kenttien varhaisen käyttöönoton. Kenttien juoksuratoja parannettiin tiilimurskalla, ja kaupunki hankki uudet vaihtoaitiot sekä uuden jääkiekkokaukalon. Osallistavan budjetoinnin kautta toteutettiin uusi katsomo.

Taikarannalle rakennettiin uusi hyppytorni, joka valmistui kesäkaudella 2025. Lisäksi Isnäsin kentälle rakennettiin uudet aidat ja useita venelaitureita sekä uimalaitureita korjattiin tai uusittiin.

Kukuljärven reitillä kunnostettiin pitkospuita ja Hypercon tontin eteläpuolelle rakennettiin noin 900 metriä pitkä liikuntareitti. Skyttiksen latua siirrettiin Nova Complexin datakeskuksen alueelta, ja viimeistelytyöt jatkuvat keväällä 2026.

Vuoden aikana toteutettiin useita katu- ja infrastruktuurirakentamisen kohteita muun muassa:

- Forsellesintien massanvaihto, Ruukki
- Vanhan Saaristotien liittymän parannus
- Köydenpunojantien sadevesikorjaukset
- Valkon Pumpputien korjaustyöt
- Jyrsintä ja asfaltointi (yli 5 000 m<sup>2</sup>)
- Haddomintien matonpesupaikan korjaus
- Sähkö- ja katuvalotyöt
- Kruununsillan maatukien korjaus
- Troolisataman käytön rajoittaminen
- Juoksuradan perusparannus
- Uusien vaihtoaitioiden hankinta
- Uusi jääkiekkokaukalo
- Uusi katsomo (osallistava budjetointi)
- Taikarannan uuden hyppytornin rakentaminen
- Isnäsin kentän aitaaminen
- Jääkiekkokaukaloiden laitojen korjaukset
- Venelaitureiden ja uimalaitureiden korjaukset ja uusimiset
- Kukuljärven pitkospuiden kunnostusta
- Hyperconin eteläpuolen liikuntareitin rakentaminen
- Skyttiksen ladun siirto
- Vesipostien korjaukset eri kaupunginosissa
- Vaarallisten puiden poisto Harmaakalliolla
- Jäähallin katsomon ja vaihtoaitioiden kunnostus
- Teräslevyn asennus jäähallin ja huoltorakennuksen väliin

Henkilöstön ikääntyminen, sairauspoissaolot ja kausivaihtelut edellyttivät työn priorisointia. Kaikkia suunniteltuja töitä ei kyetty toteuttamaan. Toimintataso säilyi kuitenkin kohtuullisena henkilöstön joustavuuden ja kausityöntekijöiden ansiosta.



Kaluston huolto- ja korjaustarpeet lisääntyivät, ja osa ajoneuvoista on elinkaarensa päässä, mikä kasvattaa kustannuksia ja lisää toiminnallista riskiä.

## Puistoyksikkö

Puistoyksikön johdon perehdyttyä alueisiin on lähdetty puistojen hoidossa kehittämään kokonaisuuden hallintaa, uusia työtapoja sekä erilaisten toimintojen tehostamista. Tavoitteena on luoda koko kaupungin viheralueita koskevia toimivia käytänteitä asianmukaisen alueiden kunnossapidon takaamiseksi. Hoidon keskittäminen kaupungin omistamille viheralueille on parantanut puistoyksikön vakituisten ja määräaikaisten työntekijöiden työssäjaksamista merkittävästi.

Puistoyksikön henkilöstöresursseissa on havaittu paljon nostopaineita, sillä tekemätöntä työtä on vuosien aikana kertynyt kaupungin omistamilla viheralueille, varsinkin asutusten reuna-alueiden metsissä ja viheralan ammattiosaamista tarvitaan lisää laadukkaan hoidon takaamiseksi ja tulevaan varautumiseen.

Puistoyksikön vuoden 2025 tavoitteena on ollut työssä jaksamisen yleinen parantaminen työtehtävien järjestelyillä sekä selkeämmillä ohjeistuksilla. Tässä saatiin asteittain positiivisia tuloksia aikaan. Osana tässä projektissa auttoi viheralan osaamisen varmistaminen kaudelle rekrytoitavan lisävoiman muodossa.

Kauden 2025 teemana on myös ollut keskustelut kaupungin omistamien viheralueiden hallinnoinnista ja hoidon laadusta.

Erityisesti kylissä haluttaisiin nostaa laatutasoa kokonaisvaltaisesti alueittain. Osittain ihmetystä on herättänyt kaupungin viheralueiden hoidon linjaukset kaupungin omistamiin alueisiin. Osittain historiassa tehdyt yksittäiset kaupungin läsnäoloa vaatineet projektit ovat ajansaatossa muodostuneet pysyviksi käytänteiksi vailla asianmukaista hoitosuunnitelmaa ja vastuunjakoa. Keskustelua ja rajanvetoa on tarpeen käydä jatkossakin, sillä korjausvelan kasvu sekä aikaisemmin viheralueiden suunnittelussa tehdyt ratkaisut eivät välttämättä tue enää nykyresurssein suoritettavaa työtilannetta.

Kauden työt on saatu hoidettua työaikojen puitteissa mutta kaikki lisäprojektit luovat omat haasteensa työn kuormittavuuden sekä aikataulupaineen myötä.

Taajamien virkistysmetsäasioissa yhteistyökuviot alkavat olla hioutuneet metsätalousosaajan ja puistoyksikön henkilöstön kesken hyvän palvelukokemuksen saavuttamiseksi. Ratkaistavia kysymyksiä on henkilöstöresurssit tuulituhojen hoitamiseen sekä jatkuvan hoidon periaatteella tehtävät asutusten läheisten metsäalueiden toimenpiteet, joihin ei ole kannattavaa kilpailuttaa urakoitsijaa. Metsuriurakoitsijoita on hankalampi löytää tekijöiden eläköityessä. Tällä hetkellä on saatu apuja arboristiurakoitsijoista sekä kausityöntekijöistä. Virkistysmetsien rasitteena on myös hoitovelka, mikä näkyy lisääntyvinä vaarallisten puiden yksittäisinä poistoina. Nämä yksittäin poistettavat puut ovat vielä kalliimpia kuin varsinainen suunnitelmallinen hoitaminen, sillä usein puiden poisto vaatii jo koulutetumpaa metsuria tai arboristia hoitotehtäviin. Metsästrategiatyön jälkimainingeissa aloitettiin organisaatiomuutoksen myötä suunnitella metsäkokonaisuuden hallinnoinnin sijoittumista uudessa organisaatiossa.

## Puistoyksikön projekteja vuonna 2025:

### Puistot:

- Paloasemanpuiston pensasaidan perusparannus
- Komendantin puutarhan laajennus museon puoleisella sivulla. Tavoitteena kasvilajikkeiston monipuolistaminen ja hoitokustannusten madaltaminen.
- Puiden istutuksia poistettujen tilalle sekä puistojen lajivalikoiman monipuolistaminen. Kauden aikana istutettiin noin 100 uutta puuta puistojen ja katujen viheralueille.
- Bastion Rosenia ympäröivän puuston harventaminen ja näkymien parantaminen. Samalla poistettiin muurien rakoihin juurtuneet puuntaimet kiipeilytekniikoin ja nosturilla.

### Leikkipaikat:

- Köpbackan sekä Tesjoen Koivutien leikkipaikan käyntiportit ja huoltoportit uusittiin kestävämmillä porteilla ja parannettiin routasuojasta.
- Antinkylän leikkipaikan huonokuntoiset leikkivälineet päivitettiin uusiin.
- Ruotsinpyhtään ruukin leikkipaikan aidat ja leikkivälineet uusittiin.

### Puunhoito:

- Alkukevään raivaukset Koskenkylän Kaaritien lähimetsässä. Huonokuntoista puuta poistettiin ja tehtiin valikoivaa poistoa sekä raivausta.
- Kurkipuiston jättimäisen tsaarinpoppelin latvuksen pienennys ja hoitoleikkaus
- Itäisen Tullikadun ortodoksisen kirkon kellotapulien ympäristön puiden leikkuut ja alueen raivaus
- Alakaupungin huonokuntoisten puiden poisto
- Koulujen ja päiväkodin pihapuiden kuntoarviointi aloitettiin syksyllä

### Niityt:

- Sävträskin lintutornin ympärille sijoittuvalla niityllä tehtiin paikoittaista pensaiden raivausta ja vaarantuneille ketokasveille tilaa kasvaa. Niitot ja hoidon suorittivat Suomen luonnonsuojeluliiton Ketosirkka -hankkeen työryhmä.
- Saaristotien perhosniityn takuuhoitoa ja kasvun ohjausta tehtiin kauden aikana.

## Maaseututoimen yksikkö

*Vastuuhenkilö: maaseutupäällikkö*

## Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

### Henkilöstö ja palvelut

Pitkäaikainen poissaolo on jatkunut koko vuoden. Henkilöstö on tästä syystä koostunut neljästä maaseutuasiamiehestä sekä maaseutupäälliköstä.

Palvelut toimivat ajanvarauksella, tämä koskee erityisesti Porvoon palvelupistettä.

### Yhteinen maaseutuhallinto

Yksiköllä on asiointi- ja työpisteet Liljendalissa ja Porvoossa. Itäisen Uudenmaan maaseutuhallinto vastaa Helsingin, Vantaan, Sipoon, Porvoon, Loviisan ja Lapinjärven lakisääteisistä maaseutuhallinnon tehtävien hoitamisesta. Lisäksi yksikkö myy Orimattilan kaupungille erillisellä sopimuksella ruotsinkielistä palvelua 13 tilalle Myrskylässä. Yhteensä maatiloja oli alueella 760 kappaletta vuonna 2025.

Palveluihin kuuluu myös eläintenpitäjärekisteriin liittyvä asiakkaiden neuvonta ja avustaminen. Palvelun piiriin kuuluu kaikki muu eläintenpito paitsi koirat ja kissat – myös eläintenpito, joka ei liity maataloihin.

## **Maa- ja metsätilat**

Hakkuumäärät talousmetsissä jäivät noin 20 % alemmaksi kuin suunnitelmissa. Toteuttamisvaiheessa jätettiin enemmän puustoa riista- ja monimuotoisuuskohteiksi. Osittain oli myös poistuva puustomäärä yliarvioitu. Johtuen hyvästä hintatasosta toteutui arvioitu tulo kuitenkin suunnitelmien mukaisesti.

Vuokrattaville laidunalueille on yhä vaikeampaa löytää laiduneläimiä. Syynä tähän on eläintenpitäjien vähentyminen. Lisäksi lisääntyneet suurpetojen aiheuttamat vahingot vähentävät halukkuutta pitää eläimiä monella eri laitumella. Vuonna 2025 kaupungilla oli kaksi käyttämätöntä laidunta. Ketosirkka-hanke teki Lurensin laidunalueella hoitoniittoja kesällä.

## **Maaseudun kehittäminen**

Maaseutupäällikkö toimii kaupungin SILMU Ry-kuntayhteyshenkilönä ja on ollut mukana Etelärannikon Kalaleaderin jaostossa.

Maaseututoimen henkilökunta on tutustunut Cursoriin. Maaseutu on mahdollisuus tiedotushanke, jakoi tietoa maaseudun vahvuuksista, lisännyt Loviisan maaseudun näkyvyyttä ja vahvistanut Loviisa brändiä entisestään. Päätöstilaisuus järjestettiin Liljendalgårdenilla 29.10., teemana kehittämisen verkosto. Tilaisuudessa käytiin vilkasta keskustelua.

Suurin muutos kehittämisen osalta oli maaseutuyksikön siirtyminen elinkeinopalveluihin.

## **Yksityistiet**

Yksityistiet ovat tärkeä osa kunnan tieverkostoa. Loviisan kaupunki avustaa yksityisteitä kunnossapitoavustuksella ja perusparannusavustuksella. Suurempia perusparannuksia ei voida toteuttaa ilman valtionavustusta. Yksityisteiden valtionavustusten määrärahat ovat laskeneet rajusti, eikä kaikkia hankkeita ole mahdollista avustaa. Merkittävä toteutettu yksityistien parannushanke Loviisassa vuonna 2025 oli Tervik säteritilan sillan uusiminen.

## **Riskianalyysi**

Metsätilojen osalta on aina olemassa riski puuston rahallisen arvon menettämiseen. Riski muodostuu metsäpaloista, poikkeuksellisista sääoloista sekä tuholaisista. Riskiä voidaan vähentää oikealla metsän hoidolla ja käytöllä. Moni toimenpide, joka tähtää metsänhoidon pehmentämiseen lisää valitettavasti riskiä. Toteutuneen riskin seurausta voidaan osittain vähentää vakuutuksilla.

Toiminnassa riskitekijöinä on henkilöstön riittävyys ja sen osaaminen. Ongelma on keskipitkät sairaspoissaolot. Sijaisen löytäminen ja perehdyttäminen kolmeksi kuukaudeksi aiheuttaa organisaatiossa enemmän työtä kuin hyötyä. Alan ohjeistus ja lainsäädäntö on erittäin laaja ja yksityiskohtainen, sekä jatkuvasti muuttuva. Koulutus on annettava työpaikalla.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

(Korjattu taulukko 12.3.2026)

| Maaseututoimisto     | Tilinpäätös<br>2024 | Talousarvio<br>2025 | Toteutuma<br>2025 |
|----------------------|---------------------|---------------------|-------------------|
| TULOT                | 466 943             | 483 600             | 505 974           |
| MENOT                | -717 671            | -790 110            | -737 815          |
| NETTO (toimintakate) | -250 728            | -306 510            | -231 840          |

## Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

|                                              | Tilinpäätös 2024 | Talousarvio 2025 | Toteutuma 2025 |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|----------------|
| Yksityisteiden kunnossapitoavustukset (kpl)  | 134              |                  | 134            |
| Yksityisteiden perusparannusavustukset (kpl) | 8                |                  | 9              |
| Tilojen lukumäärä (kpl)                      | 771              |                  | 755            |

Tilojen (yhteystyöalueen 6 kuntaa) jakauma on seuraava: Loviisa 224 kpl (-6), Lapinjärvi 126 kpl (-2), Porvoo 219 kpl (-2), Sipoo 128 kpl (-5), Vantaa 52 kpl (-1) ja Helsinki 6 kpl.

## Maaseutulautakunnan jäsenet ja varajäsenet, kokoukset 2025

| Varsinaiset jäsenet  |  | Läsnä/<br>kokousten<br>lukumäärä | Henkilökohtaiset varajäsenet | Läsnä |
|----------------------|--|----------------------------------|------------------------------|-------|
| Thesslund Stefan pj. |  | 3/3                              | van den Hoek Pieter          |       |
| Hovi Antti varapj.   |  | 0/3                              | Penttilä Jukka               |       |
| Karlsson Kim         |  | 2/3                              | Nygård Emil                  | 1/3   |
| Hollmén Annina       |  | 2/3                              | Sederholm Eva                |       |
| Bruce Marina         |  | 3/3                              | Ruusunen Jannica             |       |
| Bergström Torbjörn   |  | 3/3                              | Kohonen Kari                 |       |
| Ulvo Hannele         |  | 3/3                              | Strengell Minna              |       |
| Noroviita Timo       |  | 1/3                              | Arlin-Kippola Anna-Kaarina   | 2/3   |
| Kalleinen Kristiina  |  | 0/3                              | Holopainen Jarmo             | 3/3   |

## Investoinnit 2025

Vuonna 2025 toteutettiin useita kaupungin elinympäristöä ja liikenneturvallisuutta parantavia hankkeita.

Taikarannan hyppytornin purku, alueen ruoppaus ja uuden hyppytornin rakentaminen saatiin valmiiksi kesällä 2025. Siltojen kuntotutkimuksia ja korjaussuunnittelua jatkettiin, ja Ruotsinpyhtään Ruukissa sijaitseva Koulutien kevyen liikenteen silta valmistui syksyllä 2025.

Kikatuskujan rakentaminen valmistui, ulkovalaistusta parannettiin ja katujen peruskorjauksia toteutettiin useilla alueilla. Kestopäällysteitä uusittiin ja kiveyksiä parannettiin. Laivasillan vierasvenelaituri uusittiin, ja myös muita laitureita kunnostettiin.

Poikkihallinnollinen liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui kolme kertaa vuoden aikana. Atomitien uuden tieyhteyden suunnittelu jatkui yhteistyössä elinvoimakeskuksen kanssa. Lisäksi käynnistettiin useita jalankulun ja pyöräilyn kehittämishankkeita maanteillä 170, 176, 1571, 1580 ja 11891 yhteistyössä Elinvoimakeskuksen kanssa.

## Riskianalyysi

Kustannusten nousu on tasaantunut viime vuosista ja suurin uhka siltä osin poistunut suurimmilta osin.

Vuonna 2025 infrastruktuuriosaston toimintaan kohdistui useita aikaisempien vuosien kaltaisia, mutta osin korostuneita riskejä. Hankkeiden käynnistymistä voivat viivästyttää valitukset, lupaprosessit ja muut hallinnolliset tekijät, mikä vaikuttaa aikatauluihin ja kasvattaa kustannusriskiä. Myös hankkeiden ja kilpailutusten valmisteluun käytettävissä oleva aika ja resurssit ovat paikoin olleet riittämättömiä, mikä lisää viivästysten ja laadullisten haasteiden mahdollisuutta.

Henkilöstöriskit korostuvat edelleen, sillä useat tehtäväkokonaisuudet ovat käytännössä yhden henkilön varassa. Varahenkilöjärjestelmän puutteet, sairauspoissaolot sekä osaamisen keskittyminen yksittäisille henkilöille voivat hidastaa hankkeiden etenemistä merkittävästi tai keskeyttää niitä tilapäisesti. Eläköityminen ja rekrytointihaasteet lisäävät osaamisen turvaamisen merkitystä tulevina vuosina. Osaamisriskin hallinta edellyttää tehtävien dokumentointia, sijaisjärjestelyjen suunnittelua sekä osaamisen jakamista.

Kaluston ikääntyminen muodostaa toiminnallisen riskin, sillä rikkoutumiset voivat keskeyttää kunnossapitotehtäviä ja lisätä korjauskustannuksia. Hallittu uusiminen ja ennakoiva huolto ovat keskeisiä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Ilkivallan lisääntyminen aiheuttaa taloudellisia menetyksiä ja turvallisuusriskejä, ja se sitoo resursseja korjaustoimenpiteisiin. Lisäksi ilmastomuutoksen myötä yleistyvät sään ääri-ilmiöt, kuten myrskyt, rankkasateet ja poikkeukselliset lämpötilat, voivat viivästyttää hankkeita ja lisätä kunnossapitotarvetta.

Lakisääteiset ja turvallisuuteen liittyvät tehtävät on priorisoitava resursoinnissa, jotta tarkastukset ja korjaukset voidaan toteuttaa määräajassa. Riskienhallinnassa keskeistä on ennakoiva suunnittelu, selkeä priorisointi, avoin yhteistyö sekä henkilöstön riittävä tuki, jotta toiminta säilyy turvallisena ja hallittuna myös muuttuvissa olosuhteissa.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

## Infrastrukturi

|                                     | Talousarvio         | KUM TOT             | Jäljellä TA        | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-------------------------------------|---------------------|---------------------|--------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| <b>300 TOIMINTATUOTOT</b>           | <b>739 800 €</b>    | <b>699 375 €</b>    | <b>-40 425 €</b>   | <b>95 %</b>     | <b>1 117 499 €</b>  | <b>-418 123 €</b>     |
| 306 MYYNITUOTOT                     | 535 000 €           | 547 217 €           | 12 217 €           | 102 %           | 895 555 €           | -348 337 €            |
| 320 MAKSUTUOTOT                     | 48 600 €            | 23 053 €            | -25 547 €          | 47 %            | 30 425 €            | -7 372 €              |
| 330 TUET JA AVUSTUKSET              | 3 000 €             |                     | -3 000 €           |                 | 2 444 €             | -2 444 €              |
| 340 MUUT TOIMINTATUOTOT             | 153 200 €           | 129 105 €           | -24 095 €          | 84 %            | 189 075 €           | -59 970 €             |
| <b>370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN</b> | <b>100 000 €</b>    |                     | <b>100 000 €</b>   |                 |                     |                       |
| <b>400 TOIMINTAKULUT</b>            | <b>-5 465 452 €</b> | <b>-6 433 288 €</b> | <b>967 837 €</b>   | <b>118 %</b>    | <b>-4 998 436 €</b> | <b>-1 434 853 €</b>   |
| 400 HENKILÖSTÖKULUT                 | -2 073 042 €        | -1 873 082 €        | -199 960 €         | 90 %            | -1 724 673 €        | -148 409 €            |
| 430 PALVELUJEN OSTOT                | -1 830 250 €        | -3 242 549 €        | 1 412 299 €        | 177 %           | -1 909 867 €        | -1 332 682 €          |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT   | -1 165 060 €        | -880 440 €          | -284 620 €         | 76 %            | -942 757 €          | 62 317 €              |
| 470 AVUSTUKSET                      | -265 000 €          | -267 240 €          | 2 240 €            | 101 %           | -264 187 €          | -3 053 €              |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT              | -132 100 €          | -169 977 €          | 37 877 €           | 129 %           | -156 952 €          | -13 025 €             |
| <b>Toimintakate</b>                 | <b>-4 625 652 €</b> | <b>-5 733 913 €</b> | <b>1 108 261 €</b> | <b>124 %</b>    | <b>-3 880 937 €</b> | <b>-1 852 976 €</b>   |

Ulkoinen toimintakate ylittyy 1 108 000 eurolla. Toimintatuotoissa on elinkeinopalveluihin kuuluvia tapahtumaliitännäisiä tuottoja, jotka eivät toteutuneet.

Toimintakulut ylittävät talousarvion 969 000 eurolla. Suurin ylitys tulee palveluiden ostoista, jonne on kirjattu 1,7 miljoonaa euroa varauksia vuodelle 2025: 1 200 000 euron varaus Dödensdalin ruoppausmassojen stabilointiin ja massojen siirtoon sekä 500 000 euron varaus ampumaradan puhdistukseen aiheutuvista kuluista. Ilman näitä varauksia toimintakulut olisivat alittaneet talousarvion 700 000 eurolla.

Henkilöstökulut alittavat talousarvion 200 000 eurolla. Syynä on muun muassa sivukuluprosenttimuutokset verrattuna talousarvioon sekä liialliset palkankorotusarviot. Aineissa ja tarvikkeissa on alitusta 285 000 euroa verrattuna talousarvioon: sähkökustannukset alittavat talousarvion 143 000 eurolla ja materiaalikustannukset 210 000 eurolla. Talousarvion ylittäviä kalustomenoja oli 101 000 euroa.

Muissa toimintakuluissa on ylitystä 38 000 euroa talousarvioon nähden. Ylitys muodostuu hallivuokrasta, jota ei ollut talousarviossa, sekä koneiden ja kuljetusvälineiden ennakoitua suuremmista vuokramenoista.

Suunnitelman mukaisia poistoja toteutui 2 811 000 euroa talousarvion ollessa 2 763 000 euroa. Ylitystä tuli 48 000 euroa.

## Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

| Osaston                                       | Tilinpäätös 2024 | Talousarvio 2025 | Tilinpäätös 2025 |
|-----------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Kunnossapidettävät kadut, km                  | 136              | 136              | 136              |
| Kunnossapidettävät kevyenliikenteenväylät, km | 37               | 37               | 37               |
| – Pienhankinnat, kpl/ 15 000–60 000           | 20 kpl           | 16 kpl           | 18 kpl           |
| – Kansalliset hankinnat, kpl/yli 60 000       | 12 kpl           | 10 kpl           | 13 kpl           |
| – EU-hankinnat, kpl/yli 5 538 000 euroa       | 0 kpl            | 2 kpl            | 3 kpl            |

# HULEVESI TASEYKSIKKÖ

Vastuuhenkilö: infrastruktuuripäällikkö

## Taseyksikön toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2025

### Huleveden viemäröinti

Vastuu hulevesien hallinnasta asemakaava-alueella kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain 103. §:n mukaan kunnalle. Vesiliikelaitoksen tulee kattaa huleveden viemäröinnistä aiheutuvat kustannukset siitä perittävillä maksuilla. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 19.9.2018 (§ 88), että Loviisassa kaupunki vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella.

Kaupungilla on Loviisan Vesiliikelaitoksen kanssa huleveden viemäröinnin operointipalvelusopimus, joka uusittiin vuoden 2024 aikana. Kaupunki tekee hulevesi-investoinnit. Hulevesien hallinnasta koituvat kustannukset rahoitetaan erillisellä hulevesimaksulla, joka peritään kaikilta hulevesijärjestelmän piirissä olevilta kiinteistöiltä. Lisäksi kaupunki osallistuu kustannuksiin yleisten alueitten puolesta. Hulevesijärjestelmän piirissä on noin 4 000 rakennettua kiinteistöä. Hulevesimaksun määräytymishinta on 47 euroa vuodessa, ja määräytymisperusteena on kiinteistötyyppi sekä kiinteistön koko. Maksutulokertymä on noin 280 000 euroa vuodessa. Maksutulokertymä vastaa nykyäsiytystä hulevesien hallinnan kokonaiskustannuksista.

### Sisäinen valvonta

Vastuu- ja omaisuusriskit on suojeltu kaupungin vakuutussopimuksen puitteissa. Maanalaisia ja maanpäällisiä rakennelmia ja laitteita saneerataan jatkuvasti. Taloudellista riskiä seurataan taksojen ja kulujen jatkuvana tarkasteluna.

Riskikartoituksessa vanhan putkiverkoston kunto on todettu riskiksi. Putkiston saneerausta on jatkettu ja tullaan jatkamaan lisääntyvässä määrin.

### Toimintatuottojen toteutuminen

Hulevesimaksun määräytymishinta on 47 euroa vuodessa, ja määräytymisperusteena on kiinteistötyyppi sekä kiinteistön koko. Maksutulokertymä oli 284 338 euroa.

### Toimintakulujen toteutuminen

Ulkoiset toimintakulut alittivat talousarvion.

### Henkilöstökulujen toteutuminen

Ei henkilöstökuluja.

## Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

|                                   | Talousarvio | KUM TOT    | Jäljellä TA | TOT %<br>vs. TA | Tilinpäätös<br>2024 | Poikk. ed.<br>vuoteen |
|-----------------------------------|-------------|------------|-------------|-----------------|---------------------|-----------------------|
| 300 TOIMINTATUOTOT                | 300 000 €   | 284 338 €  | -15 662 €   | 95 %            | 283 962 €           | 376 €                 |
| 320 MAKSUTUOTOT                   | 300 000 €   | 284 338 €  | -15 662 €   | 95 %            | 283 962 €           | 376 €                 |
| 400 TOIMINTAKULUT                 | -106 900 €  | -120 414 € | 13 514 €    | 113 %           | -108 310 €          | -12 104 €             |
| 430 PALVELUJEN OSTOT              | -94 300 €   | -114 370 € | 20 070 €    | 121 %           | -85 890 €           | -28 480 €             |
| 450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT | -10 800 €   | -7 368 €   | -3 432 €    | 68 %            | -2 429 €            | -4 939 €              |
| 480 MUUT TOIMINTAKULUT            | -1 800 €    | 1 323 €    | -3 123 €    | -74 %           | -19 992 €           | 21 315 €              |
| 600 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT      | 200 €       | 2 045 €    | -1 845 €    | 1023 %          | 48 €                | 1 998 €               |
| 60 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT       | 200 €       | 2 045 €    | -1 845 €    | 1023 %          | 48 €                | 1 998 €               |
| Toimintakate                      | 193 300 €   | 165 968 €  | 27 332 €    | 86 %            | 175 699 €           | -9 731 €              |

## Investointiohjelman toteutuminen vuonna 2025, 1 000 euroa

| Hanke                                     | Kustannus-<br>arvio | Edellisten<br>vuosien<br>käyttö | Alkuperäin<br>en<br>talousarvio<br>2025 | Käyttösuunni-<br>telmamuu-<br>tokset<br>2025 | Talousarvio<br>muutosten<br>jälkeen<br>2025 | Toteuma<br>2025 | Poik-<br>keama<br>2025 | Kesken-<br>eräiset<br>työt<br>31.12. | Kustan-<br>nusarvios<br>ta<br>käytetty<br>31.12. |
|-------------------------------------------|---------------------|---------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------|------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------|
| LOVIISAN KAUPUNGIN<br>HULEVESITASEYKSIKKÖ |                     |                                 | -370                                    |                                              | -370                                        | -70             | 300                    | 0                                    |                                                  |
| HULEVESI,<br>INVESTOINTIMENOT             |                     |                                 | -370                                    |                                              | -370                                        | -70             | 300                    | 0                                    |                                                  |
| HULEVESI, INVESTOINTITULOT                |                     |                                 |                                         |                                              |                                             |                 |                        |                                      |                                                  |
| HULEVESI, NETTO                           |                     |                                 | -370                                    |                                              | -370                                        | -70             | 300                    | 0                                    |                                                  |